

OGLASAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIV.—LETO XXXIV.

THIS ISSUE IN TWO SECTIONS

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), DECEMBER 18, 1951

SECTION I

ŠTEVILKA (NUMBER) 246

NOV GROB

ANTONIA PENKO

Včeraj popoldne je umrla v St. Alexis bolnišnici po dolgi in mučni bolezni Mrs. Antonia Penko, soprega dobro poznane glavnega blagajnika SDZ, Mr. Joško Penko. Stanovale je na 23811 Greenwood Ave., Euclid, O. Pogreb se vrši v četrtek jutro iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave. Podrobnosti bomo poročali jutri.

UBIJALEC ROSS
ARETIRAN

BALTIMORE, Md., 17. decembra—Ubijalec George Francis Ross je bil včeraj aretiran. Policiji ga je prijavil neki kmet, Edward Duvall. Ross se je strahoval udar brez odpora. Ker je bil umor izvršen v Clevelandu, bo Ross izročen clevelandskim oblastem za razpravo. Nocoj ali najkasneje jutri zjutraj bo Ross pripeljan v Cleveland.

VEČ PUŠK IN
MANJ MASLA

WASHINGTON, 17. decembra—Stirje demokratije in trije republikanci v senatu so se združili v posebni odbor, ki zahteva pospešeno obrambno produkcijo. Med njimi je tudi senator Kefauver. Ti senatorji zahtevajo, da se posveti v prvi vrsti vsa pažnja vojni produkciji, da bomo imeli že leta 1952 celotno sliko, v kakem stanju smo v oboroževanju.

V GRADNJI JE STO
POTNIŠKIH LADIJ

Če naj se doseže stanje potniških ladij iz leta 1939 in nadomesti izguba prizadejana po zadnji vojni, se mora zgraditi sto novih potniških ladij. Te so v delu. Gradijo jih v glavnem evropske države, največ Francija, Anglija in Italija. Amerika gradi le eno, imela pa bo prostora za 2.000 potnikov.

FRANČISKANI
POMAGAJO ITALIJI

SAN FRANCISCO, 17. decembra—Red frančiškanov se je zavzel za pomoč italijanskim proplavlencem, ki so bili težko prilažiti v zadnji poplavi v severni Italiji. Italijanski frančiškani so do sedaj zbrali v ta namen \$46.000.

ZVESTA LJUDSKA
POLICIJA ...

BERLIN, 17. decembra—Visoki ameriški komisar zasedbe-nih oblasti v Nemčiji je izdal poročilo, iz katerega se posnema, da pribeži mesečno iz sovjetske zone v zapadno sto članov vzhodno berlinske policije, ki se imenuje po komunističnem vzorcu—ljudska policija.

Nova državljanka

Med onimi, ki so pred kratkim postali ameriški državljani, je tudi Mrs. Maria Wolf, 21051 Nicholas Ave., ki se nahaja v tej deželi komaj tri leta in pol. Čestitamo!

Seja direktorija AJC

Jutri, v sredo zvečer ob 7.30 uri se vrši seja direktorija Ameriško-jugoslovanskega centra na Recher Ave. Prosi se vse direktorje, da se gotovo udeležijo.

Združena Koreja ni pozabljena

TOKIO, 17. decembra—John Foster Dulles, tvorec mirovne pogodbe z Japonsko, je odletel z Japonske na Korejo. Obiskal je v Pusanu med drugimi tudi predsednika južno korejske republike Rheeja, kateremu je zagotovil, da svobodni svet ni zapustil Koreje. Tudi če bo prišlo na Korejo do premirja, ki predvideva delitev Koreje na severno in na južno v nevtralno zono v sredini, se bo nadaljevala politika, da pride do združene demokratske Koreje.

Predsednik Rhee je tudi ob tej priliki povdaril, da upa, da bodo Združeni narodi držali besedo, ko so obljubili, da gre njihova politika za tem, da se ustanovi svobodna, združena in demokratska Koreja.

Ni še konkretnih
uspehov

Četudi so zavezniki umaknili svoj predlog, da se naj da dovoljenje mednarodnemu Rdečemu križu, da ta lahko obišče vsa taborišča, kjer se nahajajo vojni ujetniki, še ni mogoče reči z gotovostjo, da bo prišlo pravočasno do soglasja glede najvažnejše točke sedanjih razgovorov—izmenjave vojnih ujetnikov.

O vseh težavah, ki stojijo temu vprašanju napoti, smo že poročali izčrpno. Zavezniki zahtevajo predložitev popolnega seznama vojnih ujetnikov, kateri zahtevajo se komunisti ne vdajo. Ameriški senatorji, ki se nahajajo v družbi z Dullesom, stavljajo nadaljno zahtevo, da naj bo pogoj premirja na Koreji tudi ta, da se južna Koreja očisti komunizma in se ji da absolutna varnost in zagotovilo, da so odstranjeni novi komunistični vpadi.

Dan brez smrti na fronti

Boji so praktično prenehali. Zavezniško vojaštvo je imelo le manjše praske in je izdalo poročilo, da je prošlo nedeljo bil prvi dan, ki ni zahteval niti enega smrtnega slučaja. Živahnejše je bilo letalstvo, ki je izgubilo dvojce letal v zasledovanju naprotnika in obstreljevanju novih dovozov vojaštva in materiala.

Komunisti so predložili
seznam ujetnikov

MUNSON, Koreja, 17. decembra—Komunisti so pristali na to, da predložijo listo vojnih ujetnikov. To listo so v resnici predložili in izhaja iz nje, da imajo komunisti nekaj nad 3.000 ameriških vojnih ujetnikov. Sedaj ostane odprto vprašanje o oblasti, ki naj jo ima nadzorstvena komisija o tem, kako se izvajajo premirje.

Vremenski napovedovalec je imel prav

Nekako pred enim mesecem je napovedal vremenski napovedovalec iz Washingtona, da bo izredno vreme nastopilo povsod po Ameriki in trajalo tja do sredine meseca decembra: Več mraza kot ponavadi, pa tudi več dežja kot po navadi.

Te dni je zajel Ameriko izreden mraz. Kraji kot International Falls, Minn., in Dickinson, North Dakota, so imeli 26 stopinj mraza pod ničlo. Vsa poročila soglašajo v tem, da gre za rekorde. V Chicagu, Indiani in v sosednji Kanadi se je mraz gibal od 14 do 18 stopinj pod ničlo. V Chicagu samem so imeli 16 stopinj pod ničlo, dočim imajo v svoji zgodovini zabeleženo letnico 1876, ko je bilo le 8 stopinj pod ničlo in so rekli, da so dosegli rekord.

V New Yorku so imeli 15,7 stopinj pod ničlo, zopet rekord.

ITALIJANSKI KOMUNISTI IMAJO OROŽJE

RIM, 17. decembra—Osrednja italijanska policija v Rimu je izdala poročilo o tem, koliko orožja je bilo zaplenjenega komunistom v zadnjih šestih letih. Ta seznam komunistom zaplenjenega orožja vsebuje 169 topov, 695 močnarjev, 5.027 strojnica, 34.982 lahkih strojnica, 159.975 pušk, 33.888 pištol, 296 vojaških radijev, 1.113 ton eksplozivnega materiala, 226.603 ročnih granat in skoro 20.000.000 pasov z naboji.

KING IZ TEXASA POROČEN Z PLESALKO

KAIRO, Egipt, 17. decembra—Sheppard (sedaj prekrščen v Abdullah) King iz Texasa se je poročil z egiptsko plesalko, s katero se je seznanil v nočnih lokalih v Parizu. King je sedaj musliman in je bila poroka po tem obredu tudi izvršena. Novi muslimanski par je dobil dovoljenje za vstop v Ameriko in javlja, da bo prirejal ples in se s tem preživljal.

CHURCHILL— EISENHOWER

PARIZ, 17. decembra—Ministrski predsednik Velike Britanije, Winston Churchill se je setal v družbi s svojim zunanjim ministrom Edenom z generalom Eisenhowerjem. General Eisenhower je predložil Churchillu svoje načrte o evropski armadi, s pozivom na Veliko Britanijo, da se ta ne drži ob strani, ko gre za važna zapadno evropska vprašanja.

ODLIKOVAN DOPISNIK AGENCIJE "AP"

Red "Črni vitezov" je bil podeljen dopisniku agencije "AP" Kingu, ki vrši svojo službo na Koreji. Ta red je dobil dopisnik King kot prvi med civilisti.

King je v izvrševanju svoje službe letal nad Korejo podnevi in ponoči in je izvršil tudi številne bojne polete. Red mu je bil podeljen v Tokiju.

ŠE ENA STRAN PROMETNIH NESREČ

Zavarovalne družbe javljajo, da bo do konca leta 1951 treba plačati kakih \$3.000.000.000 kot zavarovalnino za prometne nesreče.

Leta 1950 je bilo v prometnih nesrečah Amerike 35.000 oseb ubitih in 1.200.000 ranjenih.

Leta 1940 so se sukali stroški popravil povprečnega poškodovanega avtomobila okrog \$100, leta 1951 pa okrog \$290.

Bolniški stroški so se dvignili v zadnjem desetletju kar za 174%, kar se tiče zdravljenja ljudi, poškodovanih pri prometnih nesrečah; ta račun se nanaša samo na bolnice in na njihove stroške.

Zavarovalnine plačane radi telesnih poškodb pri avtomobilskih nesrečah so poškodovala za 55%, materialna škoda pa kar za 125%.

Kefauver kandidat za predsednika?

NASHVILLE, 17. decembra—Vrsta žurnalistov se je postavila za kandidaturu demokratskega senatorja Kefauverja pri predsedniških volitvah leta 1952. Senator Kefauver je dovolil, da se postavi njegovo ime za primarne volitve v Californiji. Vrsta žurnalistov hoče obdelati najprej državi Oregon in Ohio, da bi se izjavile za senatorja Kefauverja. Senator Kefauver ima javnost za seboj v Tennessee in ima legitimacijo, tako se zagotavlja, da nastopi kot kandidat.

Kot povdarjeno, se Kefauver o svoji kandidaturi še ni izjavil.

ZAPRAVLJIVI KRALJ FAROUK

GENOVA, Italija, 17. decembra—Egiptski kralj Farouk je dal popraviti svojo luksuzno jachto. Jahta je bila v popravilu v italijanski luki in ladjedelnici La Spezia. Popravilo je izvršeno. Farouk je dobil račun—\$4.000.000.

Snega danes sedem palcev več

Zadnja vremenska napoved predvideva za Cleveland, da bo tekom podnevi zapadel sneg za štiri palce, popoldne za nadaljnih tri palce—skupaj čez dan sedem palcev.

Javne šole na Heights so zaprte, predmestne povsod odprte.

V Florido

V Florido za nekaj tednov sta se podala na počitnice Mr. in Mrs. John Pretnar iz 722 E. 232 St. Z njima sta šla tudi hčerka in zet. Želimo jim mnogo zabave in solnce ter srečen povratek!

Poulična vozova trčila

Včeraj dopoldne sta trčila dva poulična vozova ob vходу Detroit-Superior High Level mostu, pri čemur je bil en moški težje ranjen, na ducate drugih pa pretresenih.

Božične karte

Tajnica društva Svoboda, št. 748 SNPJ sporoča, da ima še nekaj božičnih kart na razpolago. Lahko jo pokličete po 7. uri zvečer LI 1-1464.

Koledarji

Pogrebnik August F. Svetek, ki se nahaja na 19309 Nottingham Rd., sporoča, da ima koledarje na rokah. Kdor želi koledar, se naj tam zgleda ali pokliče IV 1-2016 in ga dobi po pošti.

Najnižja mezda naj bo \$1.25; delavstvu naj gre tudi dobiček

V PRESTOLICI SO V OSPREDJU GOSPODARSKA VPRAŠANJA

VESELO IZNENADENJE VOJAKA IZ KOREJE

GRAND RAPIDS, Mich., 17. decembra—Rugles B. Harrington se je vrnil iz Koreje na 30-dnevni dopust. Njegova žena mu je pokazala vrsto novih hiš, ki so bile zgrajene v času, ko je on bil v vojni na Koreji. Ne da bi mu v dopisovanju kaj omenila, niti ne ob njegovem prihodu, mu je pokazala sedaj eno izmed novozgrajenih hiš kot—njihovo. V njegovi odsotnosti jo je zgradila sama s pomočjo sorodnikov.

SKAVTI BREZ NOŽEV!

BRUSSELS, Belgija, 17. decembra—Pravosodno ministrstvo je odločilo, da se bodo smatrali noži, ki jih nosijo skavtje in ki spadajo k njihovi uniformi, v bodoče kot orožje. Trgovine z železnino jih ne bodo smele prodajati brez posebnega dovoljenja. V krogi belgijskih skavtov je prišlo do medsebojnih obračunavanja in so skavtje rabili v teh pretepih tudi nože. Odslej naprej bodo brez njih.

IRAN BO "SUH"

TEHERAN, 17. decembra—Obe zakonodajni zbornici, spodnja zbornica in senat, sta sprejeli zakon, po katerem se bo v bodoče v Iranu prepovedala produkcija, prodaja in uživanje kakršnihkoli alkoholnih pijač.

Iranska vlada ima čas enega meseca, da pripravi potrebni izvršilni aparat k temu zakonu.

Zunanji trg za ameriške avte

DETROIT, 17. decembra—Izvoz avtomobilov vseh vrst na zunanji trg iz Amerike bo znašal to leto okrog 478.000 kosov. Četudi je bilo v lanskem letu skoraj milijon in pol več avtomobilov napravljenih, kakor v letošnjem letu, je znašal izvoz teh vozil na zunanji trg le 303.685.

Zastopniki avtomobilske industrije so bili osebno na licu mesta v Evropi, Južni Afriki, Južni Ameriki in so ugotovili, da se povpraševanje po ameriških avtomobilih ne manjša, marveč obratno večja. Potrebno je dobiti odgovarjajoče trgovske stike.

Letna seja

Članice krožka št. 2 Prog. Slovenk so vabljene, da se udeležijo letne seje, ki se vrši v sredo zvečer v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Pričetek bo ob 8. uri. Na dnevnem redu bodo poleg drugih važnih zadev tudi volitve uradnic za prihodnje leto. Po seji bo prosta zabava in izmenjava božičnih daril-žepnih robocev. Vsaka članica naj prinese robc za izmenjavo.

Aug. Kollander dospel v Pariz

Mr. August Kollander, ki je v nedeljo popoldne z letalom odletel v Evropo, je srečno dospel v Pariz, odkoder pošilja pozdrave vsem. V Cleveland se vrne koncem tega meseca.

Mleko za en cent dražje

Clevelandski prodajalci mleka so podražili mleko za en cent. Podražitev mleka se bo izvršila v prodaji na drobno in na debelo. Podražitev gre na račun dovoljenja, ki ga je izdal farmarjem urad za stabilizacijo cen, da se dvigne cena mleku.

AMERIŠKO JEKLO IN MEZDNA POGODBA

Dne 31. decembra 1951 poteče dosedanja delavna pogodba v ameriški industriji jekla. Če ne bo do tega datuma sklenjena nova pogodba, bodo imeli delavci v jeklarski industriji pravico, da stopijo v stavko. Za danes je sklical predsednik C.I.O. Philip Murray sejo glavnih predstavnikov unije in se pričakuje, da bo ta seja izdala zelo važne odločbe. Unije C.I.O. gre za tem, da se izvrši povišanje delavskih mezd v jeklarski industriji v okviru današnjega standarda življenja in stroškov, torej da mora biti povišanje mezd bistveno in izdatno, ne pa samo v okviru, ki ga določa urad za stabilizacijo mezd in cen. Pogajanja med delodajalci in delojemalci trajajo že tri tedne, ne da bi dovedla do kaknega uspeha.

Lastniki družb stojijo na stališču, da je vprašanje povišanja mezd nujno v zvezi s povišanjem cen jeklenim produktom. Ena in druga stran je potemtakem v nasprotju s politiko vlade.

Vlada stoji na stališču, da je treba nadaljevati boj zoper morebitno inflacijo. Zato je potrebna stabilizacija cen in mezd predvsem v tako važni industriji kot je ameriška industrija jekla. Ta industrija je hrbtenica narodnega obrambnega programa. Morebitna stavka bi torej ne bila samo notranja zadeva delavcev in lastnikov industrije jekla, marveč bistveno vsenarodna. Zato trdijo ti krogi, da si v današnjih časih ne morejo zamisliti stavko, ne da bi pri tem trpela obče narodna stvar.

Po današnjih obvestilih iz vladnih krogov je vlada pripravila vse potrebne mere, da se odvrne morebitna stavka v industriji jekla. Česa se bo vlada konkretno poslužila, ni bilo javljeno.

Tudi DiSalle je optimist

WASHINGTON, 17. decembra—Glede gibanja cen v prihodnjem letu je izjavil direktor za stabilizacijo cen DiSalle optimistično in najavil, da ni pričakovati bistvenih sprememb. DiSalle se sklicuje na svojo zgodnjeno izjavo, v kateri je trdil,

da je možno računati v letu 1952 s kakim 5% povišanjem cen. Trenotno gre tendenca le za okroglo 3% povišanja. Seveda se ne more predvideti z matematično natančnostjo, kaj bo prineslo prihodnje leto na tem polju. Dela se le račun in kot velja ta, se lahko trdi, da ni vzroka za kako zaskrbljenost, marveč obratno, da se bodo stvari ugodno razvijale.

Direktor DiSalle je potrdil, da je na tisoče podjetij zaprosilo za povišanje cen, da je predložen nov zakonski osnutek, ki naj spopolni dosedanjega, ki urejuje vprašanje cen. Toda ni se prenačljivi. Računati je s časom, ki bo pokazal, kakšne nove mere bodo potrebne in v koliko bo dopustno povišanje cen, če naj se uspešno izvaja dosedanja vladna borba zoper inflacijo, ki ima zaznamovati v letu 1951 zadostnega uspeha.

Murray napoveduje stavko jeklarjev

PITTSBURGH, Pa., 17. decembra—Predsednik unije CIO je napovedal, da je predvidena stavka en milijon delavcev v industriji jekla, ki bo nastopila polnočno 31. decembra 1951, če delodajalci ne sprejmejo zahtevanega povišanja mezd 15 centov na uro in ostalih zahtev. Za 3. januar 1952 je sklicana posebna konferenca, ki naj se peča s končnimi sklepi, zlasti tisti, ki jih bo predlagala zvezna vlada.

Bivši mornar najden ustreljen

Truplo bivšega mornarja Michaela Kaplavka, starega 27 let, 3447 Scranton Rd., je bilo najdeno včeraj zjutraj s krogljo v glavi pred gostilno Euclid Tavern na 11629 Euclid Ave. Policija je poročala, da se je moški malo pred tem nahajal v gostilni s svojim dekletom, ki ga je zasledilo v gostilni in ga okaralo radi popivanja. Dekle je reklo, da sta s Kaplavkom šla na cesto, kjer sta se privatno pogovarjala, nakar je šla nazaj v gostilno, da bi našla koga, ki bi ga peljal domov. Ko je zopet prišla iz gostilne, je bil Kaplavka mrtev.

Roparja odnesla \$1.200

Zgodaj včeraj zjutraj sta se pojavila dva roparja v hotelu Euclid Hall na 1795 E. 19 St., kjer sta prisilila Miss Mary Alice Bennett, staro 46 let, in A. L. Stair, starega 37 let, da sta se slekla, nakar sta ju zvezala in prebrskala pisarno. Miss Bennett in Stair imata hotel v oskrbi in sta baš štela dnevne dohodke in urejevala računske knjige, ko sta se pojavila roparja. Iz raznih predalov in kuvert sta roparja, katere sta oropana označila kot "gosta," ki sta se priselila prošli četrtek v hotel, odnesla \$1.200, nato pa pobegnili.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNIN)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NI VZROKA ZA SLABO VOLJO

(2)

Vredno je, da se zadržimo mi ameriški Slovenci z nekaj vrsticami in misli pri premišljanju, kaj je naš standard življenja v neposredni bodočnosti. Če je današnji Amerikanez po neki logični nujnosti postal svetovni, svetski človek, potem je ameriški Slovenec kot sestavni del te družine sodelažen iste vloge in mora imeti v sebi isti občutek. Poleg časopisja, ki ga vedno bolj vodi po krajih izven Amerike v slikanju svetovnih dogodkov, ga veže na svet njegov radio, predvsem pa televizija. Svet v malem se odigrava danes v Ameriki doma torej tudi po slovenskih domovih. Razumeti igrokaz sveta in doživeti ga v vsej njegovi globini in prostranosti, je naloga, ki si jo stavi vsakdo, ki hoče biti pravi borec tega ameriškega internacionalizma ali svetovne razgledanosti in s tem lastnega zadovoljstva. Materialni standard je eno, duhovni standard je drugo. Prvi je prazen brez drugega.

Ne bo odveč, če pokličemo v spomin Slovence v Ameriki dogodek, ki se je zgodil in ki je bil večkrat ponavljan doma v starem kraju. Kmetice mož je bil izvoljen za domačega župana in njegova žena je postala mati županja. Zazdelo se ji je, da ji njen položaj narekuje brati in pisati. Kupila si je mašno knjigo in so njeni sosede v cerkveni klopi opazili, da jo drži narobe. Mnogo kritike je bilo že napisane o ameriških zastopstvih v zunanjem svetu. Pa ne samo to, tudi kritike, ki se je nanašala na državno tajništvo v Washingtonu, kjer je središče vsega našega zunanega življenja, odkoder izhajajo navodila, kako naj bo Amerika zastopana na zunaj.

Morda nas je čas prehitel? V gotovem smislu gotovo. Ne samo uradne osebe, marveč tudi privatnike. Tehnično stran zunanega življenja je treba doživeti notranje. Predno pa se seznanimo s tem bodočim duhovnim ameriškim standardom, predočimo si današnji materialni tehnični standard.

Vsaka stvar se da pravilno oceniti najbolje, ako ji damo neko primerjavo. Potovati z letalom danes ni nič izrednega. Kupiti zanj vozni listek pomeni isto kot, če se vsedeš na avtobus na dolge proge ali v železniški voz. Tisti pa, ki so leteli z letalom, čeprav je šlo naravnost s satansko brzino, te hitrosti niso opazili, niti je občutili. Tisti pa, ki so potovali bodisi z drvečim avtobusom ali brzovlakom, so čutili hitrost. Zakaj? Mimo so švigali drogovi, drevesa, hiše, travniki, polja in gozdovi in je bila podana primerjava, s kako hitrostjo se je pomikal potnik na potovanju. To hitrost je potnik občutil, jo je videl in vtis je v njemu ostal.

Za primerjavo ameriškega standarda od danes in jutri je dovolj, da primerjamo našo Ameriko in Evropo. Kolikokrat se je slišala trditev, da bi imel ta in ta Ameriko doma, če bi bil tako trdo delal, kakor je moral delati v Ameriki. Takih izjav je bilo podanih že mnogo in se glasi skoraj kot fraza. Fraza pa je skrajno površna. Na Krasu v starem kraju ne boš gojil ribarstva. Njivice, katere obdeluješ z motiko in gnojšč z gnojem, ki ga nosiš na njivo s košem na rami, katere obdaš z visoko kamnito ograjo, da vse skupaj s prstjo vred ne odnese kraška burja, ne boš kosil s kakimi traktorji. Vsi vemo, da je bilo med Slovenci doma med kmetstvo ročno najeto močjo le malo takih, ki bi se lahko imenovali poljski delavski stan, katerega je treba kot stan tudi upoštevati. Mislim, da so prišli v poštev, toda samo kot drobci viničarji na Štajerskem. Sicer pa je slovenski kmet doma lahko obdelal vse, kar je imel sam s svojo družino in z orodjem, ki je tudi bilo zadostno, čeprav se ni imenovalo traktor.

Ko gledajo slovenski Amerikanci na svoj materialni tehnični standard življenja in ko pravijo, da je do tega standarda prišlo, ker v Ameriki pač vse dela, mož in žena in odrasli otroci, je v tem pojmovanju nedvojbeno jedro resnice. Evropska žena išče šele orientacije, tudi danes, kaj je prava stvar njen poklic. Zadnjič smo priobčili razmišljanje o Nemki, ki trdi sama o sebi, da je njen poklic družina, otroci, skrb za dom in uboganje moža kot gospodarja. Koliko debat je bilo po Evropi brez ozira na posamezne države in narode, kakšna je prava vloga žene v družbi: ali sme v službo, ali mora služiti si kruh sama, v koliko po uradih, v koliko po tovarnah in v drugi delavnosti. Lahko trdimo, da razen kmetice ta vloga še danes ni točno opredeljena. Pa naj si jo opredeljujejo v Evropi sami; dejstvo je, da je delo dalo ameriškega standardu svoj posebni pečat. Iz bogate zemlje se da kovati denar. Z delom na tej bogati zemlji se približuješ cilju, da ti bo dobro na zemlji. Tehnični pripomočki ti dajo zavest, da si ti gospodar narave. Gre za duhovno zavest, ki obogati materijo in daje dejansko vsebino našemu standardu. L. Č.

UREDNIKOVA POŠTA

ZBOR SLOVAN SE ZAHVALJUJE

EUCLID, Ohio — Dne 2. decembra t. l. je podal moški pevski zbor Slovan svoj jesenski koncert, o katerem sem prepričan, da je bil nad vsem pričakovanjem izborno podan. Včasih pravijo, da veliko grmenja, pa malo dežja, tukaj pa je bilo ravno obratno—bilo je veliko grmenja, a še veliko več užitka.

Naši prijatelji in prijateljice so nas obiskali v obilnem številu. Ko so odhajali iz dvorane po koncertu, se jim je bralo na obrazih, da so bili zadovoljni in z veseljem so vzklicali "fajn je bilo, lepo je bilo," itd. Nešteto njih so pevcevm segali v roke in jim čestitali. Res je bilo veliko truda, največ ga je seveda imel naš priljubljeni dirigent Anton Schubel, ampak ko se tako dobro završi, se pozabi na ves trud.

Torej v imenu pevskega zbora Slovan se prav iz srca lepo zahvalim vsem. Ob vsaki priliki pa je zbor na razpolago s sodelovanjem, če mu je le mogoče. Ne bomo pozabili, da ko je zbor Slovan proslavil svojo 15-letnico, da ste mu s svojo navzočnostjo pomagali k uspehu. Čeprav je bilo tako pozno v jeseni, pa nam je bog vseeno naklonil milo vreme. Torej, hvala vam vsem in upam, da nas obiščete tudi na prihodnjem koncertu prihodnje leto.

Zahvaliti pa se moram najlepše tudi vsem našim neumornim delavcem in delavkam, ki so nam priskočili na pomoč, tako pri prodaji vstopnic, katero delo z veseljem prevzame poznana Mrs. Albina Vesel, ki pa je pripravljena pomagati kjerkoli drugje tudi potrebujemo pomoči, pri vratih, kjer so dobro pazili Mr. in Mrs. Frank Segulin z Mr. L. Stavanja; dalje hvala gre tudi Mrs. Ozbič in njeni hčeri, ki ste bile zaposlene s trošninami listki, našim bartenderjem, ki so bili vseskozi zelo zaposleni: Mr. Joe in Frank Zindaršič, Mr. Walter Lampe, Mr. Toni Zadel, Mr. John Zalar, Mr. Ludvig Ostir, Mr. Louis Sile, Mr. Frank in Milan Urbančič. Pa tudi našim kuharicam gre vse pri znanje, saj so delale celi dan, kuhale in pekale pri vročih pečeh, da so pripravile toliko dobrot, s katerimi so postregle gostom. To ni prijazno delo, skakati iz kota v kot in se truditi. Videlice so bile Mrs. Gorjanc in Mrs. Durjava, pridno so jima pomagale pa: Mrs. Stavanja, Mrs. Kobal, Mrs. Požar, Mrs. Grabnar, Mrs. Lokar, Mrs. Maurič, Mrs. Vičič.

Zahvala gre tudi Louis Moharju, oskrbniku Doma, ki nam je bil vedno na razpolago s potrebnimi stvarmi. Velika zahvala tudi Gusti Zupančič, ki je stregla pri mizah. Zahvaliti se moram tudi Mr. Martin Antončiču, ki je na svojem radijskem programu tako lepo oznanil našo 15-letnico. Prav lepa hvala, Mr. Antončič.

Zahvaliti se moram tudi našim dobrim prijateljem in prijateljicam iz Newburgha, St. Clairja, Maple Heightsa, Collinwooda in zapadne strani, ki so prišli. Ne bomo pozabili pevcev Triglav, Glasbene Matice, Jadrana, Planine, ki so prišli. Med posetniki smo opazili tudi Mr. in Mrs. Dolžič iz Girarda, Ohio, ki je v A. D. zapisal, da se mu je Slovanski koncert dopadel.

Kar se pa tiče našega pevovalja, Mr. Schubla, se moramo pa tudi njemu najlepše zahvaliti, ker se je dolgo trudil z nami in lepo uredil program. Posebno se je trudil z "Venčkom narodnih pesmi," vsebuje 50 pesmi. Kalor je bilo čuti, je ta "Venček" odnesel krono. Ne smemo pa pozabiti naše pianistkinje Vere Slejko, ki zna tako lepo in spravno spremljati na

klavir, da pesem kar lepo odmeva. Hvala, Vera!

Pa tudi na našega predsednika Joseph Durjava se moram spomniti. Radi boleznim nsem zahajal na seje in ne na vaje, vsem pa, da se je mnogo trudil, da je bil koncert podan v tako lepem redu, kajti vemo vsi, da je moralo iti skoraj vse skozi njegovih rok. Torej, prav lepa hvala, Jože!

Končno se moramo pa tudi zahvaliti vsem našim mladim fantom in dekletom od zbora Adrija, ki so nam bili v veliko pomoč. Posebna hvala Joseph Samsa in Olgi Zakrajšek, ki sta v resnici tako lep vtis napravila na občinstvo. Zahvala pa tudi Andy Ogrinu, ki je v počast umrlim članom zbora, prečital njih imena, katerih se je potem zbor spomnil s zapeto žalostinko.

Upam, da ne bo kdó mislil, da kar naprej fehtarimo, ampak novo leto je pred durmi in naš pevski zbor Slovan se je odločil pripraviti za Silvestrov večer lepo zabavo v mali dvorani Ameriško-jugoslovenskega centra na Recher Ave., na kateri se bo dalo slovo staremu letu in v prijateljskem krogu pozdravilo prihod novega leta.

Se nekaj besed glede zbora. Ravno sedaj je čas, da vsi, ki imate veselje in posluh za petje, da pristopite k zboru. Pripravljamo se za spomladanski koncert in apeliramo na naše mlade pevce in prijatelje, da bi se nam pridružili, ker želimo vsaj obdržati naše število, če že ne povečati.

Torej, še enkrat, pevski zbor Slovan se vsem svojim posetnikom in prijateljem iskreno zahvaljuje za sodelovanje tekom leta ter želi vsem vesele božične praznike in srečno novo leto. Na svidenje na Silvestrovi, 31. decembra v Ameriško-jugoslovenskem centru, pri Slovani!

Frank Rupert.

Apel na Leskovčane

CLEVELAND, Ohio — Prosim malo prostora v vašem listu, ker rada bi sklicala vse nekdanje farane leskovške fare, da bi priskočili na pomoč in pomagali popraviti našo farno cerkev v Leskovcu pri Krškem.

Frank Jurečič je dobil pismo, da so začeli popravljati, a jim je zmanjkalo vsega, da ne morejo nikamor naprej. Ali ne bi bilo lepo, da bi se mi tukajšnji nekdanji farani zavzeli in pomagali iz hvalečnosti, kar smo se lepega naučili v farni šoli in cerkvi, ter jo prenovili v še lepšo? Naj bi se želja tamkajšnjega g. župnika uresničila, da naj bi iz gledala cerkev kot lepa mlada nevesta. Vsak dar naj bi se poslal na Frank Jurečič, lastnika Acme Dry Cleaning, 672 E. 152 St., tel. GL 1-5374, ali pa na mene, spodaj podpisano. Jaz g. župnika osebno ne poznam, da ne bo kdó mislil, da se hočem prikupiti z drugimi darovi, ampak Frank Jurečič je bil zadnjo poletje v rojstni domovini in se je z g. župnikom srečal. On pravi, mož sam nima nič, a hoče vsem revežem pomagati več kot zmore. Ni tako kot je bilo pred 30 leti na fari. Pomagajmo z dobrim srcem.

Vem, da ko bo vse lepo prenovljeno, da bodo zazvonili vsi trije leskovški zvonovi in oznanjali našim dragim tam, da nismo pozabili na našo rojstno domovino, in g. župnik pa vem, da se bodo na nas spominili pri sv. daritvi.

V upanju, da ne bomo ostali mi ta zadnji, vas vse lepo pozdravljam in vsem želim vesel božič in srečno novo leto!

Frances Kodrich,
rojena Vene
6522 Schaefer Ave.
Cleveland 3, Ohio

"LJUDSTVA JUGOZAPADA: VZOREC PREDSDOKOV"

Jugozaпадni del Zedinjenih držav—pokrajina, ki je bila nekoč del obširnega španskega gospodstva v Novem svetu—je dežela, ki raste naglo; tekoma zadnjega rodu so nastala široka mesta, velika poljedelska podjetja in denarne organizacije ter javni zavodi vsake vrste. Vse to je povleklo na jugozapad iz drugih delov dežele tisoče in tisoče ameriških družin. In to priseljevanje je še vedno v teku.

Moderni pionirji, ki dospe na jugozapad, se znajdejo v pokrajini, katero so napravile narava, zgodovina in različni prebivalci ptujo in zanimivo. Vseposvoda je na primer najti znake zgodnjega španskega gospodarstva, španska imena, španski jezik. Tu tvorijo ameriški Mehikanci, ameriški Indijanci, kitajski Amerikanci, japonski Amerikanci, Filipinci in, izza druge svetovne vojne, v vedno večjem številu Črnci, večji del prebivalstva.

Kaj je bila posledica tega mešanja ljudi vsakršnega gospodarskega viška, kulture in izvora preko te obširne površine? Odgovor na to vprašanje, ki je zanimivo za vse Amerikance, ki se ukvarjajo s tem, da ojačajo demokratični način življenja, je najti v knjižici "Peoples of the Southwest: Patterns of Prejudice," katero je spisal William Henry Cook, in ki je pred kratkim izšla. Dr. Cooke omenja, da doživljajo mnogi priseljenici—kmetje iz države Iowa, trgovci iz New Yorka, vpokojeni šolski učitelji in, do gotove meje Črnci, novo vrsto prostosti v "odprtih prostorih" jugozapada. A v splošnem ne občutijo tega manjšinskega ljudstva jugozapada, ljudstva, ki morajo opravljati težka, za naraščajoče gospodarstvo potrebna dela. Večina priseljenec je namreč prinesla s seboj—skoro kot nepotrebno prtljago—vzorce predsodkov in zapostavljanja, katerih so se navzeli v svojih prejšnjih domovih na vzhodu, sredo-zapadu in jugu.

Tako je našel dr. Cooke na jugozapadu, kot tudi drugod po deželi, zapostavljanje pri delu, omejitve glede spodobnih stanovanj, ter izločanje v šolanju, kar še vedno dopušča postavne nekatere južno-zapadnih držav. Dr. Cooke posveča precej po-

zornosti učinkom teh vzorcev predsodkov na manjšinska ljudstva jugozapada, posebno z ozirom na mehikanske Amerikance, ker živi večina treh milijonov teh v južno-zapadnih državah. Večina teh so potujoči delavci, ki slede v boju za goli obstanek pridelkom. Oni, ki ostanejo v mestih, se morajo nastaniti v razpadlih predelih. Nastalje jim škodujejo tekmujoči Mehikanci, ki prihajajo za delom nepostavno preko meje in ki delajo mnogokrat za manj kot 40 centov na dan. Mehikanski Amerikanci sicer žive v demokratični družbi, kar pa ne pomeni, da jih je ista sprejela, omenja dr. Cooke.

Ko opazja dr. Cooke vzorce predsodkov, opazja tudi vzorce prostosti, ki se tu in tam pojavljajo, za kar se je zahvaliti prizadevanjem mnogih organizacij, "manjšinskih" in "večin-skih," zasebnih in vladnih, katere delujejo z namenom, da se ustvari na jugozapadu družba na podlagi enakopravnosti in človeške bratstva, pravi dr. Cooke, se je vzpodbujalo k večjemu prizadevanju kot posledica načrta za interniranje Japoncev, katerega se je izvršilo kmalu po Pearl Harbor. Prestrogo izvajanje istega je osupnilo mnogo ljudi, ki se sicer niso brigali za usodo manjšin v njih delu dežele.

Med novejšimi dogodki, ki so prispevali v korist boljših človečanskih odnosov, se navaja naslednje: Nova postava za pravično zaposlovanje, katero je izdala država New Mexico in slične postavbe v dveh občinah; zaposlitev zmognih učiteljev Črncev v mnogih mestnih ljudskih šolah in v nekaterih šolah učiteljev mehikanskega, kitajskega in japonskega izvora.

Tekoča prizadevanja jugozapada, da zagotovi manjšinskemu ljudstvu vse in enake ugodnosti demokratične družbe so zvezana s sličnimi prizadevanji, da se konča zapostavljanje in predsodke tudi drugod v deželi. Potrebno pa je, pravi dr. Cooke, da sodelujejo v večjem številu vsi elementi občine.

Knjižica, katero je on spisal, "Peoples of the Southwest" je 16 v skupini z imenom "Freedom Pamphlets." Izdala jo je družba Anti-Defamation League of B'nai B'rith s sodelovanjem družbe American Education Fellowship.

(Common Council)

KRATKE VESTI IZ DOMOVINE

Kamnik je dobil znanstveno knjižnico

Sredi oktobra je bila v Kamniku slovesno odprta znanstvena knjižnica očetov frančiškana nov. Otvoritve so se udeležili mnogi slovenski znanstveniki in drugi kulturni delavci ter zastopniki oblasti. Knjižnica je bila obnovljena in odprta v proslavo 400-letnice slovenske knjige. Književnik Alfons Gspan je v otvoritvenem govoru povdaril:

"Iz srca čestitam predstojništvu samostana k lepi zamisli tudi v teh samostanskih prostorih počastiti začetek slovenske književnosti. Vidim, kako pošteno, širokogrudno in brez predsodkov pojmuje sedanje samostansko predstojništvo pomen letnice 1551 v slovenski kulturni preteklosti in vem, da so pod to streho razumni, kulturni in z ljudstvom čuteči ljudje."

Obnovljena samostanska knjižnica se ponaša z redkimi knjižnimi zakladi. Med njimi so dragoceni prvotiski še iz stoletja Gutenbergovega izuma, en slovenski protestantski tisk, krasna zgodovinska, teološka in druga znanstvena dela še iz dobe, ko je v knjižnici še delo sina slavnega zgodovinarja in avtorja "Slave vojvodine Kranjske"

Janeza Vekarta Valvazorja. Knjižnici je tudi priključen del knjižnice slovenskega jezika slova patra Stanislava Škrabca. Te knjige so bile prenešene v Kamnik iz Kostanjevice pri Gorici, kjer so jih rešili ter skрили pred italijanskimi fašisti.

Urejevanje te dragocene knjižnice je terjalo mnogo dela, ki se ga pa redovniki niso ustrašili. Najprizadevnejši med njimi je bil p. Salezij Glavnik. Seveda so jim pa tudi krajevne oblasti šle zelo na roke. Govornik pri otvoritvi, profesor Gspan je naglasil, da naj bi ta knjižnica med redovniki vzgajala bibliotekarski naraščaj, ki se naj bi potem zavzel še za druge samostanske knjižnice, ki jih v Sloveniji ni malo.

Nova knjiga Toneta Seliškarja

Nedavno je Državna založba Slovenije v Ljubljani izdala novo knjigo pisatelja in pesnika Toneta Seliškarja, in sicer zbirko njegovih pesmi pod naslovom "Pesmi in spevi." Prav za prav to niso Seliškarjeve nove pesmi, temveč je le izbor njegovih najboljših pesmi iz prejšnjih zbirk. Te pesmi je zbral in uredil pisatelj in Seliškarjev prijatelj Fran Albreht. Za uvod je napisal tudi Seliškarjev življen-

njepis in kritično ocenil Seliškarjeve pesmi ter se dotaknil tudi kritik, ki so svoječasnno izšle v posameznih listih. Seliškarjeve pesmi so bridke podobe tistega časa, v katerem so nastale. V njih ni zvenelih pesniških besed, tudi oblika marsikje ni umetniško pesniško dognana, so pa zapete s srcem, ki je najgloblje čutilo, ki je trpelo s trpečimi, ki je uspelo in verovalo in v tem je njihova posebna lepota in dragocena vrednost.

Zbirka bi morala iziti že lani ob Seliškarjevi petdesetletnici, pa se je nekoliko zakasnila. Vsekakor je dobro, da je izšla, saj smo že skoraj pozabili, da je Seliškar tudi pesnik, saj so njegove nekdajne pesniške zbirke že davno razprodane.

Najmlajša pisateljica drame

Najmlajša pisateljica drame je vsekakor Vera Rašković iz Zagreba, ki je napisala dramo "Tudi mrtvi bomo širili resnico." Vera je stara šole 15 let. To igro mlade pisateljice bodo letos igrali v zagrebškem pionirskem gledališču.

Kobarid je dobil tovarno za izdelovanje igel

Pomanjkanje igel je bilo po osvoboditvi zelo občutno, saj jih je Jugoslavija prejšnje čase uvažala. No, zdaj bo tudi ta nadloga odpravljena. V Kobaridu je bila namreč urejena nova tovarna za izdelovanje igel za šivalne stroje. Kljub temu, da je to novo delo za domačine, so se mu tu hitro privadili. Igle so priznane kakovosti. Tovarna ima veliko naročil iz vseh republik Jugoslavije.

V Otaležu so dobili glasbeno šolo

V Otaležu je bila letos ustanovljena glasbena šola, ki bo delovala kot podružnica državne glasbene šole v Idriji. Med mladino v Otaležu je za glasbo že nekakšno prirojen zanimanje, zato je bilo razumljivo, da je bilo mnogo navdušenja nad novo glasbeno šolo. Še prvi dan se je vpisalo 50 gojencev, med njimi precej mladincev samoukov, ki že dobro igrajo na nekatera glasbila. Ti se bodo s pridnostjo lahko razvili v prave umetnike.

Drvarja na bukev, medvedka pa za njima

V gozdu blizu Starega brezja pri Kočevju sta dva delavca iskala hmeljevke. Pa jim je zastavila pot velika medvedka z dvema mladčema. Mladica sta jo takoj pobrala v grmovje, stara medvedka pa se je postavila na zadnje noge in hotela napasti oba drvarja, ki sta bila oborožena s sekirami, vendar jima ni kazalo sprejeti boja. Jadrno sta se povzpela na bližnjo bukev, medvedka pa za njima. Drvarjema je postalo vroče, nista pa izgubila prisotnosti duha. Nižje stoječi je s sekiro udaril po taci plezajočo medvedko in ji odsekali štiri kremplje na šapi. Zver je tebebnila na tla, precej časa strahovito rjovel, nato pa po treh nogah odšepala v gozd.

Oba junaka—brata Avgust in Franc Skok—pa sta kot bojno trofejo prinesla samo še za kožo se držeče kremplje na gozdno upravo v Mozelj pri Kočevju.

72 šolskih poslopij so popravili

V goriškem okraju so krajevni ljudski odbori organizirali "meseč šolstva," v katerem so prenovili 72 šolskih poslopij na več drugih pa izvršili razna manjša popravila. Za beljenje in druga dela so porabili nad poldrug milijon dinarjev, ki so jih večinoma zbrali iz lastnih virov. Pri popravilih so pomagali vsi prebivalci. Posebno pridni so bili v Kalu nad Kanalom in v Oseku.

Ljudski skladatelj Peter Jereb umrl

V sredo, 8. oktobra je umrl v Litiji že 85 let star, znani slovenski skladatelj Peter Jereb. Doma je bil v Cerknem pri Tolminu, toda večino svojega življenja je preživel v Litiji, kjer je bil občinski tajnik, organist in (Dalje na 4. strani)

THE BAMBI SHOPPE

412 E. 156th St.

POLNA ZALOGA OTROŠKIH OBLEK IN DRUGIH POTREBŠČIN

Zelimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

JOSEPH PULZ

3174 West 140th St.

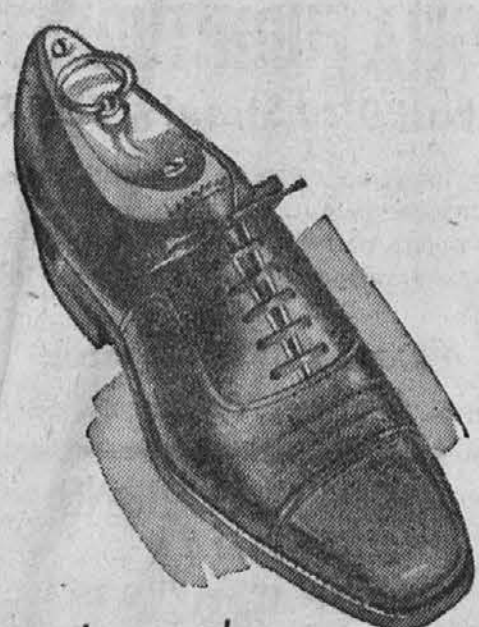
CLEVELAND, OHIO

ORchard 1-8936

ZA MOŠKE IN FANTE SO
NAJBOLJŠI ČEVLJI
FLÖRSHEIM IZDELKA!

every dollar you spend
pays a dividend!...

when you buy

FLÖRSHEIM

FRENCH TOE SHOES

A dividend of extra comfort, to be sure... because Florsheim French Toes are famous for their fit and feel. But there's also an actual money-saving on your purchase... because they last longer and cost you less per mile of wear!

LOUIS MAJER

TRGOVINA FINEGA OBUVALA

ZA VSO DRUŽINO

6408-10 ST. CLAIR AVE.

EXpress 1-0564

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

PO NAŠI PARTIZANSKI NOTRANJSKI

Čez gole kopaste griče, mimo zelenih gozdov te pripelje pot do vasi—raztegnjene po valoviti kraški ravnici—postajališča za tiste, ki jo mislijo mahitati naprej po Notranjski. V gostilnah na Rakeku ti danes lepo postrežejo, da lahko tvegaš vratolomno vožnjo po izjedeni cesti, ki kaže prava gola rebra in pelje v Cerknico ter naprej v Loško dolino.

Ti ljudje sami ne vedo, kakšno bogastvo imajo

Cerknica, nekdanj znan po svojem presihajočem jezeru in krasotah podzemnega Krasa, danes pa le še po velikih lesnih obratih, obnovljena sprejema popotnika. Kamor se obrneš, povsod nove strehe, pred nekaj leti pa so bile tod ruševine, črni dimniki in okajeni zidovi so žalostno štrleli v zrak. Cerknica je spet obnovljena, zopet je nov velik trg, le da svojega turističnega slovesa še ni dobila nazaj. In koliko bi to pomenilo za Cerkničane!

Leta 1861 je dr. Valentin Zarnik zapisal v "Pismih slovenskega turista":

"Celo kardelo z Britanskih otokov z mnogimi Lahi in Francozi vred je romalo iz Postojnske jame v Cerknico, si ogledovat drugi naravni čudež naše domovine. Bilo jih je včasih toliko, da so morali sredi trga pod milim nebom okolu košate lipe na otepih prenočevati."

Te dni pa sem zasledil v bližini Cerknice edinega turista—izseljenca iz Francije, ki se je pripeljal z ženo spet v svoj rodni kraj.

"Ti ljudje sami ne vedo, kakšno bogastvo imajo," mi je pripovedoval, ko sem ga zmotil pri opazovanju čudovitih, pisano zelenih pokošenih travnikov na deset kilometrov dolgem in nad pet kilometrov širokem Cerkniškem jezeru.

"Ko bi le bile še malo boljše ceste in bi gostilne bolj preiskrbovale turiste, bi ti gotovo prišli. Prihodnje leto bom pripeljal v to prijazno dolinico več svojih prijateljev iz Francije."

Sledovi italijanske kulture

Tam na Ulaki nad Starim trigom, kjer je bilo nekdanj zgodovinsko gradbišče in baje staro jagodsko mesto Terpo, so ostali krvavi sledovi krutega italijanskega okupatorja. Ves hrib je poraščen z nizkimi leskami. Velike jase zelenijo med njimi. Eno takih jas na vrhu hriba so italijanski rablji izbrali za morišče. Samo enkrat so ustrelili na tem kraju 80 talcev in partizanov iz Vrhnik in Loža. Na sosednji jasi pa je samo 1. septembra 1942 padlo 27 nedolžnih žrtev ob vriskanju in petju italijanskih morilcev. Po tem žalostnem dogodku so domačini postavili boren spomenik—malo črno tablo z belo vpisanimi imeni vseh žrtev, ki se je ohranil še do danes na istem mestu in nam govori o italijanski kulturi 20. stoletja.

Nekaj metrov stran pa so skupali požrtvovalni člani Zveze borcev globoke temelje za veličasten spomenik vsem padlim borcem in talcem Loške doline, ki jih je nad 200. Spomenik s skupno grobnico na Ulaku bo visok 14.60 metrov in bo lepo viden po vsej Loški dolini.

Pravična in nepravilna obnova

Vse vasi v Loški dolini je prizadel okupator, Lož in Vrhniko je skoraj do tal požgal. V Vrhniku pa je sedaj razen Pirnatove in Sigmundove hiše, ki jih šele gradijo, že vse pod novimi strehami. V samem Starem trgu sta obe požgani hiši obnovljeni. V Nadlesku gradijo sedaj zadnjo požgano hišo, v Podcerkvi pa od starih požganih, obnavljajo sedaj tretjo.

Na Lož, to menda najstarejše slovensko mestce, pa so Italijani še posebno izstresli svoj gnev. Nad 80 odstotkov vseh hiš so požgali samo avgusta 1941 je v

enem dnevu zgorelo 32 hiš. S pomočjo ljudske oblasti in s požrtvovalnim delom vseh Ložanov, pa so obnovili in dogradili ter se že tudi vselili v 21 hiš. V zadnjih treh mesecih so zgradili sedem hiš, sedaj jih gradijo še 11, štiri pa bodo začeli graditi v kratkem—država je že dala posojilo, gradbeni material in zidarje—pa bo ves Lož obnovljen.

Obiskal sem ljudi pod novimi strehami v več vseh v Loški dolini in drugih krajih Notranjske. Prijazni ljudje živijo tod in marsikaj so mi izdali. Največ se je sukal pogovor okoli nove. O njej sedaj spet živahno razpravljajo, ko je izvršni odbor Osvobodilne fronte Slovenije priskočil na pomoč postojnskega okraja s 6,405,000 dinarji. Samo v St. Vidu je po osvoboditvi 72 ljudi dobilo posojilo za obnovo svojih hiš. Od teh pa je 38 takih, ki sploh niso pogoreli in niso bili prizadeti v vojni.

Štrukljev Anton je dobil posojilo za obnovo, s katerim si je zgradil lepo hišo, čeprav ni pogorel. Na Ravniku na Bloški planoti je gostilničar Turk zgradil s posojilom za obnovo pravo palačo. Več ljudi pa je prejelo neupravičeno tudi po 200,000 dinarjev posojila za obnovo.

Stari vdovi, Drobničevi Antoniji, ki je izgubila moža na Rabu, pa so dali takrat za obnovo požgane hiše samo nekaj tisočakov. Gradbeni material, ki so ji ga prvotno nakazali, so pozneje celo vzeli. Takih primerov bi lahko naštel še celo kopic.

V vsem postojnskem okraju je okrog 300 ljudi, ki so neupravičeno dobili posojilo, namenjeno za obnovo porušeni in požgani hiš. Te napake so mi ljudje potožili, to jih teži. Zadanje čase pa sta se za obnovo resno zavzeli Zveza borcev in Fronta. V Sajnarjih in St. Vidu sta sklenili Fronta in zadruha, da bosta razčistili v kratkem času, kdo je upravičeno in kdo neupravičeno prišel do posojila in gradbenega materiala za obnovo. Neupravičence bodo neusmiljeno izterjali, denar bodo dobili tisti, ki so res prizadeti. To je edino pravilno. Tako morajo napraviti povsod, kjer so taki primeri in ljudje bodo zadovoljni.

ni, Fronta pa bo še bolj rasla v obeh svojih članov.

V skupnosti je moč

Na frontnem sestanku v Podcerkvi je razumen gospodar sprožil prav pameten predlog o združitvi Loške doline. Loška dolina, to je geografska in gospodarska celota. Obsega 20 vasi, ki leže v premeru treh kilometrov. Naravno in gospodarsko središče Loške doline je Stari trg. Tu je zdravstveni dom, tu je najboljša zadruha v okraju. Ob priliki so imeli združniški sestanek za poživitev živinorejskega odseka, ki bi zajel živinorejce vse Loške doline. Ta zadruha ima veliko združno stavbo, svoj zvočni kino, mesarijo, mlatilnico, kreditni odsek s polmilijskimi vlogami, dve trgovini, ki imata tudi do 15 milijonov dinarjev prometa na mesec.

Lesni odsek zadruge odkupi letno 7,000 kubikov lesa iz vse doline. Zadruha bo ustanovila še več donosnih gospodarskih podjetij. Lepo ji kaže za bodočnost. V Starem trgu pa bodo v kratkem dobili tudi lekarno, za katero imajo že vso opremo, samo sedaj se še razgovarjajo, čigava je, ali je okrajna ali krajevna.

Zato sem dal prav gospodarju, ko je predlagal, da bi se lahko združili krajevni odbori Stari trg, Lož in Iga vas v eno celoto—v Loško dolino. Tako bi v tej dolini poenostavili vso administracijo in nastala bi močna gospodarska enota. Ljudje po vseh ostalih vseh so navdušeni za združitev—edino Lož je izjema. Mislim sem, da me bodo z metlo nagnali, ko sem drugi dan Ložanom to omenil.

"Mi smo mesto, pa bi bili brez ljudskega odbora." Na dolgo in široko so mi začeli razlagati svojo slavno zgodovino. "Res je, da nas je samo okrog 500, toda mi imamo slavno zgodovino. Ze v dobi turških napadov smo bili na važni točki in smo takrat zaradi tega mnogo trpeli. Zato nas je sam cesar Friderik III. iz obrambnih ozirov povzdignil 8. marca 1477 v mesto z vsemi pravicami. Dovolj so nas prizadeli leta 1937, ko so nam vzeli občino. Sedaj pa bi nam radi vzeli ljudski odbor. Nak, ne damo ga."

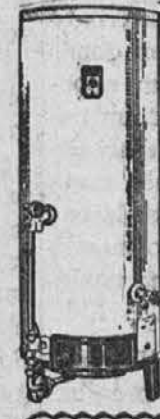
Lož je mestece, ki se nikoli ni moglo posebno razviti. Takšen je Lož tudi danes. Nekdanji sodnijski zapori propadajo, sodni-

jo, v kateri je danes ljudski odbor, so prepregli pajki s svojimi mrežami že tako, da se odborniki že komaj vidijo iz pajčevine, ko noč in dan premišljujejo, kje bi dobili denar, da bi očistili in popravili šest zgradb, ki jih upravlja ljudski odbor. Med temi zgradbami je tudi nekdanja pošta—stavba milijonske vrednosti, ki pa jo razjeda dež in brezkrbno propada.

Kje dobiti posojilo? Kmetijska zadruha bi ga lahko dobila, če ne bi tako hiral. Saj je zadruha v Ložu pravcata kramarija. V krajevni gostilni in mi-zarstvu so letos rez zaslužili nekaj čez 70 jurjev, toda v Ljubljani še niso rešili prošnje, v kateri Ložani prosijo, da bi svoj denar lahko izčrpali. "Kaj stori," se vprašujejo Ložani, da

Kolikor vroče vode hočete, kadar jo hočete, na budžetu od \$97.59 in naprej poleg instalacije.

BUDGET

GAS FIRED WATER HEATER by AMERICAN-Standard

Avtomatični PLINSKI vodni grelec, varčen na gorivu, nudi vedno dovoljšnjo in zanesljivo zalogo vroče vode.

LAHKI POGOJI

Kupite ga sedaj in poslužite se našega načrta za lahko odplačevanje.

W. F. HANN & SONS
15505 Euclid Ave.
MU 1-4200
Ust. 1907

MOŠKI!

ZA VAŠO ŽENO, SESTRO
ALI DEKLE IMATE
KRAŠEN ZABOJ
DARIL V

PANDORA BOX

od
GRDINA SHOPPE

Vam smo na uslugo pri izbori krasnih stvari iz naše popolne zaloge

HIŠNIH HALJ	OGRINJAL	PREŠITIHALJ
KOZMETIKE	PARFUMOV	PIŽAM
	COSTUME ZLATNINA	
RUT	NOGAVIC	TORBIC
	— NYLON —	
NOČNIH SRAJC	SPODNJIH KRIL	HLAČK

Vsa darila zavijemo brezplačno v lepe zavitke

Grdina Shoppe

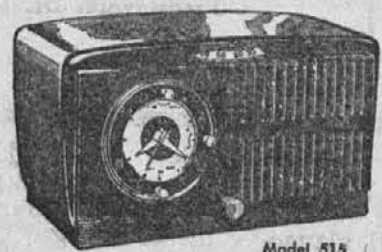
6111 ST. CLAIR AVENUE

HE 1-6800

Odprto od 10. zj. do 9. zv.

bi si uredili svoje krajevno gospodarstvo. Na to pa jim dajejo odgovor vse ostale vasi Loške doline, ki so za združitve.

Najbolj prikladen radio na svetu!

CLOCK-RADIO

VAS ZBUDI S PRIJETNO GODBO mesto z brnenjem budilke. Pri-pomočke avtomatično odpre in zapre. Sam se zapre, ko zaspi-te. Natančna General Electric ura vam pokaže pravičen čas, tudi v temi. V perziskoj rdeči, alabaster ivory, Congo rjavi, ali \$39.95 porcelanasto beli barvi

Oblak Furniture Co.
6612 St. Clair Ave.—HE 1-2978

RAZNO

V NAJEM SE ODDA
nov bungalow s 3 sobami, oprem-ljen ali neopremljen. Topla voda. Prednost imajo Slovenci. Nahaja se med St. Clair in Superior Ave. Pokličite po 5. uri popoldne.
1393 E. 32 ST., SU 1-7025

PRILETNO DEKLE ALI ŽENSKA DOBI DELO V GOSTILNI za točajko od 10. zj. do 6. zv. Katero vesel naj se zglašja na 7513 ST. CLAIR AVE. ali naj pokliče EN 1-9060

SLOVENSKA DVOJICA
oba zaposlena, išče stanovanje s 3, 4 ali 5 sobami. Nič otrok. Pokli-čite po 5. uri popoldne.
UT 1-5138

2-družinska hiša naprodaj
5 in 3 sob, nanovo dekorirana, podstrešje, klet pod vso hišo, plin-ska gorilnica, zaprt port. \$14,200. Na E. 109 St. severno od St. Clair Ave. Pokličite
RE 1-0954

DELO DOBIJO MOŠKI

KOVINSKI DELAVCI
na industrijskem delu
na lahki in težki kovini
Gauge Black Iron
Sheets
Angles & Bars
Dobra plača od ure poleg plače od komada.
Prosta hospitalizacija in druge podpore.
Podnevi in ponoči.
Stalno delo.
THE BISHOP & BABCOCK
MFG. CO.
Vogal E. 49 St. in Hamilton Ave.

OLIVER

(na obrambnem delu)
potrebuje
OPERATORJE
za
DRILL PRESSES
(LARGE & SMALL)
TURRET LATHES
(LARGE & SMALL)
TURRET LATHES
POTTER & JOHNSON
ENGINE LATHES
BORING MACHINES
MILLING MACHINES
BROACH AUTOMATIC
CUT OFF
LO SWING

Incentivna plača takoj od začetka na incentivnem delu.

SHEET METAL LAYOUT
TOOL & DIE MAKERS

Dobra plača od ure. Podpore, plačane počinice in prazniki. Kavzu-lia o življenjskih stroških, avtomatično povziranje do maksimalne plače; prispevajoča skupinska za-varovalnina za delavce in njih družine.

5% več za 2. shift
10% več za 3. shift
CAFETERIA V TOVARNI
Employment urad
odprt vsaki dan od 8. do 4.30;
ob sobotah od 9. do 12.

THE OLIVER CORPORATION

19300 EUCLID AVE.
KE 1-0309

BELI DVOR

MLADINSKI ROMAN

SPISAL

GUSTAV ŠILIH

Predstavnik: Dr. Miloš Vauhnik

(Nadaljevanje)

Čez nekaj časa so vojaki zapustili glavno, v mesto Assigo vodečo cesto in se odcepili proti levi. Bolj in bolj je šlo navzgor, in po dveurni hoji so dospeli do polkovnega štaba, kjer jih je čakalo kosilo in še pilejši počitek, zabeljen s škodoželjnimi napovedmi važno naokrog postopajočih čuharjev in njih pomočnikov o bližajočem se strahotnem laškem napadu.

Prestrašeni pogledi so poletali preko navpične, več sto metrov visoke skalne gmote, ki se je vzpenjala nad taboriščem polkovnega štaba, do ostrega grebena nad njo: za njim so bili zakopi... Tam je žela smrt... Da, da, tukaj pri štabu so bili neskrbni, kaj se jim je tudi moglo pripetiti, ko jih pod to navpično steno ne doseže nikaka granata... Tu so varni kakor doma in nikomur ni žalega: niti lesenim stanovanjskim barakam niti dan in noč cvileči žagi niti pravkar dograjeni vzpenjači, ki dovažajo v majhnih gondolah različne tovore na fronto. Žal so preozke in prenevarne za vojaške: zato cokoljajo reveži dolge tri ure peš na vrh, med tem ko opravi vzpenjača isto pot v desetih minutah... K sreči se vojakom ne mudi...

Popoldne so došlo četo razdelili in tako ločili tovariše, ki so nad tri mesece skupno prenašali, oh kako radi, križe in težave vojniškega življenja v zaled-

ju. Kdo ve, ali bodo vsi srečno odnesli zdravo kožo iz zakopov, katerih grozeča, dasi nevidna bližina jih je čedalje bolj plašila? Lovreka so spet prideli 8. četi, kamor si je bil tudi sam želel, nadejajoč se, da pride k svojemu bivšemu četnemu poveljniku, dobremu in pravičnemu možu. V svojo žalost je izvedel o njem, da je postal bataljonski poveljnik, njegovo četo pa je baje prevzel neki novo prideljeni častnik.

Po končani razdelitvi moštva je stari dobrodušni polkovnik pozval k sebi najprej častnike, takoj za njimi pa podčastnike, da jih pred odhodom na fronto obremeni še z nekaterimi dobro misljenimi, toda povsem nepotrebnimi nauki. Z resničnim navdušenjem je ponavljal stari vojak pred strumno stoječo vrsto stokrat in stokrat premlatene rečenice o vojaških dolžnostih in vrlinah, in se očitno naslajal ob svoji zgovornosti.

Lovrek, ki je stal tik pred njim, se je zazrl v urno pregibajočo se ustnico, nad katerimi so enakomerno odskakoval kratko pritržene osivle brke. Čim dalje je poslušal besedno povodenj, ulivajočo se iz polkovnikovih ust, tem manj je razumel, in nazadnje se mu je zmešalo pred očmi, čelo se mu je orosilo s potnimi kapljicami, soba se je zamajala in zasukala in v hitrejših kolobarjih drvela okrog njega.

"Za božjo voljo, četovodja!" je vzkliknil polkovnik in v zadnjem trenutku prestregel Lovreka padec. Njegov pribočnik je urno pristavil stil.

"Čisto prsten je v obraz... Dajte konjaka!"

Sam mu ga je vtil med stisnjene ustnice in z vzdihom olajšanja ugotovil takojšnji ugodni učinek krepke pijače, zakaj Lovrek je odprl oči in zmedeno pogledal okrog sebe. Opazivši nad seboj sklonjenega polkovnika, je prestrašen šinil kvišku ter se v zadregi opravičeval, da je omagal v tako neprimernem trenutku.

"Nocoj mi ne pojedite v zakepe! Četovodja ostane na moje povelje tako dolgo pri polkovnem štabu, da si spet opomore," se je obrnil poveljnik k pribočniku. "Nastani se lahko v podčastniški baraki."

Z razumljivo zavistjo so se pod večer poslavljali tovariši od njega, čestitajoč mu k nenavadni sreči: najmanj dva nemavdala se lahko odteza krogom in izmika ušem, naslaja ob poštenosti steljci, pri štabni kuhinji pa do siteda naje. Lovrek se je zadovoljno mugal in se brez odlašanja utaboril v dodeljenem mu bivališču, snažni leseni hišici. Po granatah se mu zares ni tožilo, a tukaj je bil, hvala Bogu, skoro na varnem. Po večerji se je udobno zleknil na trati pred barako in se zamaknil č škratno žareči skalni rob, ko je počasi bledele v nastopajočem mraku. Rahel veter je prinašal do njegovega nosu krepko vonjavo gorskih zeli in ga spominjal davno minulih časov pastirjevanja na Stropnici.

(Dalje prihodnjic)

Javno zdravstvo v naši deželi

Javna zdravstvena služba, znana pod imenom Public Health Service, je v Zedinjenih državah 152 let stara. Njen početak sega do 16. junija 1798, ko je kongres sprejel postavbo, ki je določila vzpostavitev bolnišnice za bolne mornariške vojaške. Postavo je podpisal takratni predsednik John Adams. Marini so bili obdavnjeni 20 centov na mesec, zakar so bili upravičeni do proste bolniške oskrbe v bolnišnici, ki je bila postavljena v Bostonu.

Dr. Benjamin Waterhouse, ki je upravljal omenjeno bolnišnico od leta 1807 do 1809, je vpečljal prvo cepljenje proti osepnici ali kozam v tej deželi. Pri tem je imel navdušeno podporo takratnega predsednika Thomasa Jeffersona.

Leta 1877 je razsajala huda epidemija rumene mrlice v dolini reke Mississippi in posledica tega je bila, da je kongres sprejel prvo postavbo za karanteno, v svrhu preprečenja širjenja te bolezni.

Po letu 1880 je mlad marinski zdravnik dr. Joseph J. Kinyoun posetil več evropskih zdravstvenih središč. Po povratku v Zedinjene države je leta 1887 ustanovil enega prvih bakterioloških laboratorijev v tej deželi. Začetek je bil v eni sobi marinske bolnišnice na Staten Islandu. Ta "laboratorij higijene" je bil leta 1891 premeščen v Washington, D. C. Iz tega začetka je v teku let nastalo sedem institutov narodnega zdravstva, ki so zdaj nameščeni v devetih poslopih v Washingtonu in bližnji okolici.

Tam znanstveniki in specialisti mnogih vrst proučujejo probleme prehrane z ozirom na rednost in dobro zdravje, probleme raka, srčnih bolezni, nalezljivih bolezni, gnijočih zob, tropskih bolezni, kroničnih starostnih bolezni in tako dalje. V teh institucijah javne zdravstvene službe se lahko vrši do 250 različnih raziskav istočasno. Te raziskave so v interesu zdravja vsega prebivalstva te dežele.

Na primer, okuženje s pasjo steklino je hudo in nevarno obo-

lenje, ki se dostikrat po hudih mukah konča s smrtjo, ako ni pravega zdravljenja pravočasno. Po daljših raziskavah so zdravniški omenjenih institucij izdelovali serum, s katerim se cepijo s steklino okuženi ljudje in ki gotovo pomaga, ako se rabi pravočasno. V aprilu 1908 je Public Health Service v Washingtonu že začel pošiljati to cepivo državnim zdravstvenim institucijam.

Javna zdravstvena služba je leta 1911 začela preiskovati neko nenavadno bolezen, ki se je pojavila v Delti, Utah. Dr. Edward Francis, ki je to bolezen raziskoval deset let, je ugotovil, da to bolezen razširjajo neke muhe, ki jo dobijo od okuženih divjih zajcev. To bolezen danes poznamo pod imenom zajčja mrzlica ali tularemia. Dr. Francis je tudi izdeloval cepivo proti tovrstnemu okuženju.

Leta 1943 se je v nečem odročnem kraju Louisiane pojavila neka nova epidemija, ki se je razširila na 20 oseb, od katerih jih je osem umrlo. Bolezen so zdravniški nazvali pneumonitis in so nemudoma izolirali obolele osebe in kraje z najstrožjo karanteno. Bila je nevarnost, da bi se bolezen razširila na vojaška taborišča in vojne industrije v bližini. V posebnem strogo zastraženem in nedostopnem laboratoriju so nato bolezen proučevali in po dveh letih so izdelovali uspešno cepivo proti nji.

V gornjem so navedeni samo nekateri primeri, kako javna zdravstvena služba čuva nad zdravjem prebivalstva. Public Health Service je ena najvažnejših ustanov v naši deželi, pa malo slišimo o njej v javnosti, ker vrši svoje plemenito delo tiho in skoro neopazno v splošno korist.

—NOVA DOBA

Kratke vesti

(Nadaljevanje z 2. strani)

pevovodja pevskega zbora "Lipa," ki ga je sam ustanovil. Hkrati se je bavil tudi s skladateljskim delom in je napisal več skladb na besedila raznih pesnikov. Po slogu se Jerebove pesmi močno približujejo napetom. Najbolj priljubljena so "Pelin roža," "Pisemce," "O kresu" in "Vetrček moj."

Optanti bi se radi vrnili v Jugoslavijo

Italijanski optanti iz Istre, ki so pred leti optirali za Italijo, so zdaj temeljito spremenili svoje mnenje. Mnogi bi se radi zaradi težkih razmer v Italiji, vrnili nazaj v Jugoslavijo. Oktobra sta

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 East 76th Street
UT 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:
JOHN STEBLAJ
26851 Oriole Avenue
REdwood 1-4457

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
11101 Revere Avenue
Diamond 1-8029

MACHINISTS — JOURNEYMEN

FOR PRECISION MACHINE WORK

MUST BE QUALIFIED MEN

OVERTIME SCHEDULE

PREMIUM PAY FOR NIGHT SHIFT

Working clothes furnished and laundered

Free group hospitalization and welfare plan

Modern plant with best equipment

Apply — Write or wire

JOHN RAMMING MACHINE CO.

4591 McREE

ST. LOUIS, MISSOURI

prišla na Reko mlada zakonca Mario in Marija Nanelli, ki sta pred nekaj leti kot pripadnika italijanske manjšine optirala za Italijo. Po treh letih životarjenja v Italiji sta sprevidela, kako veliko napako sta napravila, da sta odšla iz Jugoslavije, kjer sta bila oba zaposlena in sta dobro živela. Ilegalno sta se vrnila. V Italijo sta odpotovala z vsem premoženjem, vrnila sta se samo z obleko, ki sta jo imela na sebi.

Mario pripoveduje, da je bil dolgo brezposlen, končno je dobil delo v neki delavnici. Prejemal pa je le polovico plače, drugo polovico si je pridržal gospodar. Pozneje je prejemal celo le 38 procentov plače. Videla sta tudi mnogo drugih optantov v bedi. Dekleta so postale prostitutke, mladeniči so opravljali najtežja dela, zaslužili pa so komaj za hlebeček kruha.

V taborišču Gaeti pri Neaplju, kjer so nekoč živeli kaznjenci, živijo sedaj družine. Celice so razdeljene na dva dela, široke pa niso niti dva metra. Družine prejemajo dnevno po 158 lir, kar zadostuje za 1.25 kilograma kruha. Precej ljudi iz tega taborišča bi se rado vrnilo v Jugoslavijo. Vložili so že prošnje, pa jih oblasti ne rešijo.

Banellijska sta po vrnitvi v Jugoslavijo poljubila zemljo in zidove hiše, kjer sta se nastanila. Mario je dobil takoj zaposlitev pri "Avtotekniku," kjer so ga lepo sprejeli in ima 7,000 dinarjev mesečne plače.

ALI KASLJATE?

Pri nas imamo izborna zdravila da vam ustavi kašelj in prehlad.

MANDEL DRUG CO.

Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.

15702 Waterloo Rd. — IV 1-9611

VAŠI ČEVLJI

BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar

16131 ST. CLAIR AVE.

CHICAGO, ILL.

FOR BEST

RESULTS IN

ADVERTISING

CALL

DEarborn 2-3179

HELP WANTED MALE

Mail Room Clerks

17 OR OVER.
Experienced or will train.
Various duties, 5 day week.
Starting pay 40 dollars a week.
Time and a half for overtime.

Apply:

CENTRAL STATES**MOTOR FREIGHT BUREAU**

Mr. HARDESTY

316 East Ohio Street

WANTED MACHINISTS

MUST BE EXPERIENCED

ONLY TOP MEN

NEED APPLY

Top Wages

48 HOUR WEEK

APPLY

Badall Engineering

& Mfg. Co.

4902 CALUMET AVENUE

HAMMOND, INDIANA

RUSSELL 6671 or 6672

LADRA'S BEAUTY SHOPPE

3820 EAST 116th STREET — BR 1-2141

NUDIMO VSO POSLUGO V LEPOTIČJU

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

John Adams Dry Clean. & Tailoring

3772 EAST 116th STREET

Obleke sčistimo in zlikamo, da zgledajo kot nove.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

PERKO FURNITURE AND ELECTRICAL APPLIANCES

Louis Perko, lastnik

DI 1-0026

3486 East 93rd Street

Pri nas boste dobili razne hišne potrebščine in električne predmete

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

PERUTNINA

Našim cenjenim gospodinjam se priporočamo, da si naročijo razno perutnino pri nas. Imamo popolno zalogo vsakovrstne najboljše perutnine, živo ali sveže očiščeno.

Priporočamo se tudi za naročila za svatbe, bankete, zabave in druge priredbe. Vam postrežemo vedno prvovrstno in po zmernih cenah.

V naši trgovini dobite tudi najboljša sveža jajca.

MAPLE HEIGHTS POULTRY

Mr. in Mrs. Andy Hovevar in sinovi, lastniki
17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS, O.
Tel.: Montrose 2-2330—na domu: Montrose 2-2912

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

H. & H. HARDWARE

3796 E. 116 St. — DI 1-3048

Trgovina z vsakovrstno železnino, Sherwin-Williams barvo in varniši. — Se priporočamo v naklonjenost.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

FERFOLIA FURNITURE STORE

3515 East 93rd Street — VU 3-5775

Imamo pohištvo najboljše kakovosti, radio aparate in električne predmete za na dom.

Ko kupujete potrebščine za vaš dom ali za darilo, oglejte si našo zalogo in našli boste prav gotovo kar potrebujete.

FRANK FERFOLIA, lastnik

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

MEDVE & SONS

MESNICA

3790 E. 116 ST. — VU 3-3564

Za okusno in prvovrstno mesenino—sveže ali prekajeno ter vsakovrstno perutnino, živo ali očiščeno, kakor tudi za fine doma narejene klobase pridite k nam.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

KO KUPUJETE ZA BODOČNOST... KUPITE

FORD!

NAROČITE SEDAJ!

LEO GRABSKI

5335 Broadway

DI 1-6655

ODPRTO DO 9. ZV.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

NAZNANILO

Cenjenim gospodinjam sporočamo, da imamo fino sveže in prekajeno meso po zmernih cenah. Za praznike si ga nabavite v naši mesnici. Imamo tudi vsakovrstne grocerijske potrebščine.—Se priporočamo za naklonjenost.

W. KLOPOTOWSKI

6901 St. Clair Ave. — HE 1-6638

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Mary A. Svetek

POGREBNI ZAVOD
LICENCIJANA POGREBNICA

478 E. 152 St. — KE 1-3177

POGREBI PO ZMERNIH CENAH.

LEPI, DOSTOJANSTVENI

Ambularna posluga podnevi in ponoči.

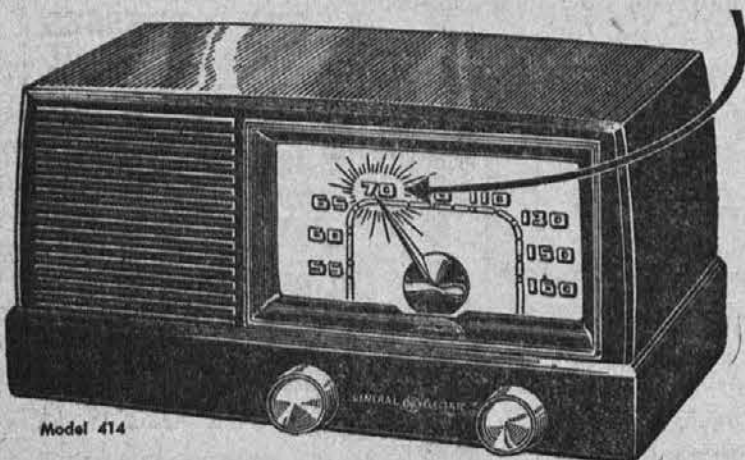
Vršimo vse notarske posle.

Pogreb oskrbimo kjerkoli in po vsaki ceni.

SPOTLIGHTS your station as you dial!

RAZSVETLJI POSTAJO, KO NARAVNATE KAZALO!

GE Dial Beam Radio

Ali si morete zamisliti potujoči žarek luči, ki "pokaže" vsako postajo, ko naravnate kazalo! To je prednost G-E, kar omogoča dobiti pravo postajo takoj! Ta krassen radio tudi da od sebe krassen, prijeten glas. Prav boste storili, da zamenjate vaš star radio z novim G-E Dial Beam radijem še danes!

Izbira barv
Congo rjava,
alabaster ivory,
perzijsko rdeča
Vse po eni nizki
ceni!
\$24.95

Oblak Furniture Co.

6612 St. Clair Ave.

HE 1-2978

Vsem klijentom in prijateljem
želi

DR. A. L. GARBAS

Vesele božične praznike in srečno novo leto!
SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK V SND

E. 74th ST. AUTO BODY & PAINT SHOP

1114 E. 74th St. — HE 1-6789

A. KRASOVEC, lastnik

Izvršimo vsakovrstna popravila na ogrodju in fenderjih avtov vseh izdelkov. — Tudi barvamo.

Želimo vsem vesel božič in srečepolno novo leto!

NOVE STREHE!

Ako potrebujete novo streho, ali popravilo na starih, lahko dobite vsa navodila pri nas.
Se toplo priporoča

JERRY GLAVAC

SHEET METAL & ROOFING

1052 ADDISON RD.

HEnderson 1-5779

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

MUCHITZ WINERY

1081 Addison Road

BONDED WINERY NO. 72

VSEM POSETNIKOM IN PRIJATELJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

Za praznike si nabavite fino, okusno kapljico v naši vinarni.

IMAMO VSAKOVRSNA VINA NA RAZPOLAGO

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem!

Joseph Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

6502 St. Clair Avenue

ENdicott 1-0583

452 East 152nd Street

IVanhoe 1-3118

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni najboljše postreči.

MOLLY'S BAR

7508 St. Clair Avenue

GOSTILNA

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo
vesele božične praznike in srečno novo leto!

Zahvaljujemo se za dosednji obisk naše gostilne ter se priporočamo v naklonjenost tudi v bodoče. Vedno postrežemo z vsakovrstno najboljšo pijačo in okusnim prigrizkom.

MR. in MRS. MIKE FUCHES, lastnika

DIEGO VALERI:

December

Vso noč so po mestu divjali
z morja prepodeni, srditi vetrovi;
kot sence nevidne
po mrtvih cestah,
negibnih v zamrznjenem srebru luči,
tuleč se pognali v razjarjeni ples,
se ujeli v vejah
razbičanih, golih dreves,
poskusili še, če zapahi
pri vratih drže,
shiteli ob zidih in plahi,
kot kaše poize,
žvižgaje se v noč pozubili.

Zdaj gledam v začuden mir
teh jutranjih ur. Vse molči.
Nebo je kot siva razpeta zavesa
in v svojem zelenju mogočna cipresa
zamaknjega v sonce strmi.
Sred vrta se v zemlji črepinja srebrika
in okna odprta, temačna
strme preko ceste, živalskega krika,
človeškega klica ne slišiš,
življenja ne vidiš nikjer.

Samo golobica,
vsa svetla, vsa bela,
brez muje, počasi stopica
po strešni strmini, po mehkih,
baržunasto rdečih preprogah, in zdi se
kot lepa Sabejska kraljica,
ki spet po poteh
svoje bajke zamišljeno stopa
kot v nekdanjih dneh.

Janez Mrdavič:

Zadnja želja

Nekoliko upognjena je slonela mati ob odprtem oknu. Uvele roke je nastavljala pramenom sončnih žarkov; božala je ogrete deske okenskega okvira. Izpod rute so ji silili osiveli lasje. Številne gube so dajale njenemu obrazu trpek izraz. Široko je odprla oči, kakor da pije s svojim motnim pogledom lepoto, razgrnjeno pred njo.

V luči zgodnjega sonca se je kopala vas. Prijazne hišice so čepale v prostranih dvoriščih. Iznad koničastih streh se je dvigal dim in se izgubljal med vejčjem še golega drevja. Med dvorišči se je vil potoček; sonce je zlatilo gladino vode, ki je počasi polzela po svoji plitvi strugi. Za vasjo se je v nedogled razpela prostrana Moravska dolina. Tam daleč, za bolgarsko mejo, so se medli obrisi planin spajali s sinjino neizmernega nebesnega oboka.

Mati tega ni videla: že leto dni je zaman upirala v daljo svoj motni pogled, že leto dni je zaman čakala jutra. V izgnanstvu je oslepela.

Na širokem pograda je spal Stanko—moj hromi brat. Svetli lasje so mu padali na obledeli obraz. Smehljal se je. Na obrazu se mu je zrcalila sreča.

Kakor da se hoče otresti mo-

jega pogleda, je zmajal z glavo in se prebudil. Smeh na ustnicah je zamrl, trpka otožnost mu je zasenčila obraz. Komaj slišno je zašepetal:

"Ah, saj sem tu!"

Tudi mati ga je slišala. Tipala se je približala pograda, sedla k Stanku in ga ljubeče božala.

Stanko je pripovedoval:

"Sinoči, ko ste vsi že spali, sem še dolgo bedel. Obujal sem spomine, obiskal v duhu vse znanice, prehodil v mislih vse znane poti. Zaspal sem poln lepih spominov.—Sedaj pa, preden sem se prebudil, sem videl v sanjah vse tisto, kar sem si sinoči le medlo predstavljal."

"Ah, ko bi se!" je glasno pomislila mati.

Premolknil je in čez čas s hudomušnim nasmehom dostavil: "Janez, daj mi kos papirja in svinčnik!" je zaprosil Stanko, ko sva ga z materjo umila, oblekla in posadila za mizo.

Dolčas si je naražji preganjaj z branjem ali pisanjem. Obojega se je naučil sam.

Takrat se je globoko zamislil, nato je trudoma pisal. Desnica je bila preslabotna—moral si je pomagati z levico.

"V sanjah vsaj, sem bil doma. V gmajni, na trhem hlođu, sem sedel. Domača kotlina je ležala

pred menoj. Ozračje je bilo čisto, pokrajina kot umita. Ponoči je deževalo. Še so se plazile osamljene megle po senčnih globinah. Zelenogrivasta gozdna pobočja so drhtela v lahnem vetru. V dnu kotla je čepela vas—nizke bele hiše, nerodno zgnetene okrog cerkve so brezskrbno počivale v varnem zavetju skalnatih pobočij. Po prisojnih rebreh so se kopale v soncu samotne kmetije. Med cvetočim drevje je sameval dom.

"Vedel sem, da sem hrom; ko pa sem videl dom, me je napolnila neka silna moč, da sem vstal in šel. Vsrkal sem preko cvetočih travnikov. A vse to so bile le sanje. Prebudil sem se in zdaj."

Izmučen se je naslonil na mizo. "Bolan sem. Ne morem več." Položil sem ga nazaj na pograd.

Nekaj dni pozneje je umiral. Ves slaboten je ležal na pograda. Globoko je sodel. S tresočim glasom je zaprosil:

"Prinesite mi sliko rodne vasi!"

Dolgo je nepremično strmel vanjo, jo poljubljal in pritiskal na srce. Gledal nas je in govoril: "Vrnili se boste, spet vam bo lepo in toplo. Srečali boste znance. Povejte jim, da sem mislil

(Dalje na 4. strani)

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem!

OHIO FURNITURE & MUSIC COMPANY

6321-23 St. Clair Avenue

ENdicott 1-5016

45 LET TRGOVANJA Z NAJBOLJŠIM
POHISTVOM

GLAVNI STAN ZA RCA TELEVIIZIJO

Imamo najnovije stile, najboljše usnjene čevlje za otroke, moške in ženske. V naši trgovini boste sigurno dobili pravo mero in popolno zadovoljstvo.

KAY SHOE CO.

6418 St. Clair Ave.

EN 1-6661

FINO OBUVALO ZA VSO DRUŽINO

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

PARKVIEW TAVERN

7900 St. Clair Avenue

PRAV VESELE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE
ŽELIVA VSEM NAJINIM PRIJATELJEM IN GOSTOM!

Vabljeni ste na poset naše gostilne, kjer dobite dobro
pijačo in prijazno družbo.

STANLEY IN MAMIE MARIN, lastnika

RUSS' SODA BAR & CREAMERY

7512 St. Clair Ave. — EN 1-8882

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Pri nas dobite vedno sveže pecivo, več vrst kruha, mleko in mlečne produkte ter mehko pijačo, sladoled, itd.

SE PRIPOROČAMO

GORDON PARK CAFE

7901 St. Clair Ave. — EN 1-9355

JOE REPAR, — JOE KNAUS

Prijazno se priporoča vsem rojakom in prijateljem za obisk. — Postreževa vedno najbolje s dobrim pivom, vinom in žganjem ter z okusnimi jedili.

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo
vesele božične praznike in srečno novo leto!

ST. CLAIR HARDWARE

7014 St. Clair Ave. — UT 1-0926

Vsakovrstne potrebščine za dom, orodje, električni predmeti, barva in velika zaloga lepih igračk in drugih stvari za božična darila.

Želimo vsem odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto!

HECKER TAVERN

1194 EAST 71st STREET

John Sustaršič in Frank Hribar,

LASTNIKA

ENDicott 1-8866

GOSTILNA

Priporočamo se vsem prijateljem in znancem, da obiščejo našo gostilno, v kateri vam vedno postrežemo s finim pivom, vinom in žganjem. Na razpolago tudi imamo vedno okusen prigrizek.

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

JOHN MIKUŠ

6607 Edna Avenue

Cleveland 3, Ohio

NAZNANJAM

da izdelujem še vedno harmonike, vsake vrste. Se priporočam.

Prav vesele božične in novoletne praznike želim vsem!

ANTHONY & JEAN ZIMMERMAN

GROCERIJA IN MESNICA

1193 E. 60 St.

HE 1-0594

Za praznike bomo imeli veliko zalogo finega doma prekajenega mesa kot: gnati, šunke, klobase in svežo mesenino, grocerijske potrebščine, sadje in zelenjavo.

Se priporočamo gospodinjam v naklonjenost!

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

MICHAEL'S QUALITY MEATS

3946 St. Clair Avenue

EXpress 1-5440

Michael V. Klemencic ml., lastnik

Gospodinjam se priporočamo za nakup fine sveže mesenine, prekajene šunke in klobase.

Voščimo vsem našim odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto!

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Zahvaljujemo se vsem posetnikom za obisk naše gostilne ter se priporočamo tudi v bodoče. Postregli bomo vedno z najboljšim pivom, žganjem in vinom ter okusnim prigrizkom.

MUSTAR'S CAFE

5379 St. Clair Ave.

LOUIS CIMPERMAN

1115 Norwood Road

GROCERIJA IN MESNICA

Pri nas si gospodinje lahko vedno nabavijo najboljše vrste grocerije in mesenine. Se priporočamo za naklonjenost.

Voščimo vsem našim odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto!

PREIMENOVANJE LJUBLJANSKIH ULIC, CEST IN TRGOV

Tega vprašanja, ki je nedvomno pereče že ves čas po osvoboditvi, v Ljubljani doslej še nismo zadovoljivo rešili.

Najprej smo odpravili imena ulic, ki jih je preimenoval okupator. Pri tem je večina ulic dobila svoje prejšnje ime, le ulice z imeni bivših vladarjev so morale dobiti nova imena (bivša Aleksandrova cesta je postala Cankarjeva in Trg kralja Petra Dapčevićev trg). Jasnje je bilo, da ti najnujnejši ukrepi niso zadostni, kajti celotno poimenovanje ljubljanskih ulic, podedovano iz časov kraljevine, je z vsemi sledovi pogostih sprememb bivših režimov tako neurejeno, da ga v novem času ni mogoče obdržati. Zato je že leta 1946 osnovana komisija za preimenovalje ulic pri Mestnem narodno osvobodilnem odboru pozvala vse množične organizacije in posameznike, naj pošljejo svoje predloge, pri čemer naj se drže treh osnovnih načel:

1. Ohranjena naj bo zgodovinska tradicija Ljubljane kot mesta;

2. poudarjena naj bo vloga Ljubljane kot središča Slovenije in

3. poudarjena naj bo vloga Ljubljane kot središča narodno osvobodilne borbe.

Kolik je bil odziv na to vabilo, mi ni znano. Pozneje junija 1948 je komisija za preimenovalje nekaterih ulic dala v listu "Gradimo" svoj predlog v dotedensko javno diskusijo. Ta predlog, ki je vseboval nekaj splošnih načel in seznam 69 preimenovanih ulic, cest in trgov, je bil nedovršen, kar kaže že ime komisije. V naslednjih letih smo večkrat slišali kak glas o nujnosti preimenovalja ljubljanskih ulic. Vmes smo preimenovali gledališko ulico v Zupančičevo.

Ob priliki obletnic pa smo imenovali Rožnik v Cankarjev vrh, Bleiweisovo cesto in Marijin trg po Prešernu, Prešernovo ulico je prevzel Čop, Čopovo pa Bleiweis. S tem smo menda z dosedanjimi preimenovanji pri kraju. Pri tem pa smo marsikje pustili še stare napise, tako da je moral celo "Pavliha" objaviti zbadljivko, kako Prešeren, Bleiweis in Viktor Emanuel kockajo za cesto. Taka brezbrzičnost je povzročila zmedo v naslovih in pomagala zakoreninjenost starih imen pri prebivalstvu.

Ko danes ugotavljamo, da je Ljubljana pri preimenovanju svojih ulic zelo kasna, moramo zopet priznati veljavo ljudskemu pregovoru, ki pravi, da ima vsaka reč svojo sončno in senčno stran. Tako nas je zakasnelost morda obvarovala pred marsikakim napakom, ki bi jo morali že danes popravljati.

Letos je Mestni ljudski odbor spet obravnaval tudi vprašanje preimenovalja ljubljanskih ulic, ki naj se končno le reši. Zato hočemo ob tej priliki vzbuditi zanimanje za to stvar pri prebivalcih Ljubljane, kajti le živo zanimanje in sodelovanje čim večjega števila Ljubljančanov bo pomagalo pristopnim organom, da bodo svoje delo čim boljše opravili. Temeljito preimovanje ulic, zlasti v večjem mestu, je namreč zelo zahtevno in težko delo, mnogo težje, kot se to zdi površnemu opazovalcu.

Najtežjemu delu, to je izdelavi končnega načrta preimenovalja ulic, sledi še stvarna izvedba tega načrta, ki zahteva spretno organizacijo in pa tudi določene stroške. Kaj terja od nas takole delo?

Načrtovalec preimenovalja ulic mora imeti predvsem jasno sliko glavnih obrisov razvoja mesta tako v preteklosti kakor tudi za prihodnost. Imena ulic, cest in trgov morajo biti sodobnikom in zanamcem priča zgodovinskega razvoja mesta, pa tudi prejšnjih naselij na tem ozemlju. Tu se moramo odločno upreti nestrokovnjaški vnemi nekaterih posameznikov, ki hočejo zabrisati sledove "neslavne" preteklosti. Naj navedem le en primer:

"Gospodke ulice danes ne moremo več trpeti, saj smo tudi gospodo temeljito pomedli!" Tako mnenje spada v isti koš kakor popravljanje "Županove Micke" v "Predsednikovo hčer" in podobno. Tudi na novih neznanjih ozemljih naj se v imenih nekaterih ulic ohrani spomin na predmetja in vasi, ki jih bo mesto preraslo. Prav tako je treba predvidevati tudi imena za nove še neobstoječe ulice.

Ljubljansko cestno omrežje že ima ogrodje, ki ga sestavljajo glavne ceste: hrbtnica mesta (magistrala) Dunajska oziroma Tyrševa cesta s svojim podaljškom po Šelenburgovi ulici, Gradišću in Gorupovi ulici, vpadne ceste z vseh smeri Celovška z Gosposvetsko cesto, Tržaška in Dolenjska cesta. V prihodnje se bo tem preurejenim cestam pridružila še četrta naravna vpadnica v smeri proti Žalam in dalje mimo njih skozi Šmartno in naprej. Te ceste naj že s svojimi imeni omogočijo hitro orientacijo v mestu. Osrednja cesta, v glavnem sedanja Tyrševa, naj se imenuje v vsej dolžini Slovenska cesta. Celovška, Tržaška in Dolenjska cesta naj obdrže svoja imena, nova četrta vpadnica pa naj bo štajerska ali Mariborska cesta.

Na to ogrodje oprta mreža ostalih cest in ulic naj dobi med drugim tudi imena, ki bodo pomagala pri orientaciji v mestu. Nekaj takih cest že imamo: Izanska, Zaloška, Šmartinska, Vodovodna cesta, Cesta na Rožnik in pa druge. Imena po raznih krajih in pokrajinah naj dobe ulice tistih predelov mesta, ki leže v smeri teh krajev. Tudi to deloma že obstoji: Postojnska, Nanoška, Kraška ulica itd. Tudi povezanost imena ulice s kakšno javno zgradbo v njeni bližini olajšuje orientacijo: Tobačna ulica ob tobačni tovarni, Kolo-dvorska ulica proti kolodvoru itd. Podobno naj bo na primer Dapčevićev trg pred sodnijsko palačo Trg stare pravde z Gubčevim spomenikom v parku.

Celotno preimovanje ljubljanskih ulic, cest in trgov mora pričati, da je Ljubljana gospodarsko, kulturno in politično središče Slovenije in da je bila tudi žarišče narodno osvobodilne borbe slovenskega naroda.

Ulice naj bodo v prvi vrsti označene z imeni domačinov, to je Slovencev. Tuji naj dobe v Ljubljani ulice le, če so posebno zaslužni za slovenski narod ali še posebej za Ljubljano; ali pa jim velja hvaležnost in priznanje vsega človeštva.

Kraj rojstva, delovanja ali smrti zaslužnega človeka nas vzpodbuja, da prav tam imenujemo ulico po njem in imenovanje poudarimo s spominsko ploščo.

Oznaka ulic z dvema imenoma ni domača, zato je ne uporabljajmo! (na primer Kette-Murnova ulica).

Ulice imenujmo navadno s pridevnikom, včasih z običnimi imeni na primer Breg, Reber, Vrtača itd., pa tudi po smeri: Cesta na Rožnik, pot na Drenikov vrh in podobno.

V splošnem govorimo kar o poimenovanju ulic. Pri natančnejšem imenovanju pa uporabljajmo različne oznake: cesta, ulica, trg, steza, stolba, pot, nabrežje, pristan, hrib, vrh, dvored, park, gaj, vrt, log itd. Opredelimo na kratko posamezne izraze.

Cesta je široka, navadno tudi dolga mestna pot z velikim prometom.

Ulica je običajna pot med posameznimi bloki hiš, ožja od ceste, ker prevzame manjši promet.

Trg je širok raven prostor, obkrožen navadno z lepimi javnimi zgradbami, ki so tako bolj poudarjene; prvotno je bil prostor za trgovanje.

Steza je v mestu zelo ozka ulica samo za pešce. Danes jo nahajamo le še v starem delu mesta.

Stolba je stopničasta ulica ali (Dalje na 5. strani)

magala pri orientaciji v mestu. Nekaj takih cest že imamo: Izanska, Zaloška, Šmartinska, Vodovodna cesta, Cesta na Rožnik in pa druge. Imena po raznih krajih in pokrajinah naj dobe ulice tistih predelov mesta, ki leže v smeri teh krajev. Tudi to deloma že obstoji: Postojnska, Nanoška, Kraška ulica itd. Tudi povezanost imena ulice s kakšno javno zgradbo v njeni bližini olajšuje orientacijo: Tobačna ulica ob tobačni tovarni, Kolo-dvorska ulica proti kolodvoru itd. Podobno naj bo na primer Dapčevićev trg pred sodnijsko palačo Trg stare pravde z Gubčevim spomenikom v parku.

Celotno preimovanje ljubljanskih ulic, cest in trgov mora pričati, da je Ljubljana gospodarsko, kulturno in politično središče Slovenije in da je bila tudi žarišče narodno osvobodilne borbe slovenskega naroda.

Ulice naj bodo v prvi vrsti označene z imeni domačinov, to je Slovencev. Tuji naj dobe v Ljubljani ulice le, če so posebno zaslužni za slovenski narod ali še posebej za Ljubljano; ali pa jim velja hvaležnost in priznanje vsega človeštva.

Po živih ljudeh ulic ne imenujmo. Izjeme so tu ljudje, ki jim ves narod daje priznanje za njihovo življenjsko delo ali izredne zasluge.

Kraj rojstva, delovanja ali smrti zaslužnega človeka nas vzpodbuja, da prav tam imenujemo ulico po njem in imenovanje poudarimo s spominsko ploščo.

Oznaka ulic z dvema imenoma ni domača, zato je ne uporabljajmo! (na primer Kette-Murnova ulica).

Ulice imenujmo navadno s pridevnikom, včasih z običnimi imeni na primer Breg, Reber, Vrtača itd., pa tudi po smeri: Cesta na Rožnik, pot na Drenikov vrh in podobno.

V splošnem govorimo kar o poimenovanju ulic. Pri natančnejšem imenovanju pa uporabljajmo različne oznake: cesta, ulica, trg, steza, stolba, pot, nabrežje, pristan, hrib, vrh, dvored, park, gaj, vrt, log itd. Opredelimo na kratko posamezne izraze.

Cesta je široka, navadno tudi dolga mestna pot z velikim prometom.

Ulica je običajna pot med posameznimi bloki hiš, ožja od ceste, ker prevzame manjši promet.

Trg je širok raven prostor, obkrožen navadno z lepimi javnimi zgradbami, ki so tako bolj poudarjene; prvotno je bil prostor za trgovanje.

Steza je v mestu zelo ozka ulica samo za pešce. Danes jo nahajamo le še v starem delu mesta.

Stolba je stopničasta ulica ali (Dalje na 5. strani)

OLGA'S SWEET SHOPPE

4104 St. Clair Ave. - EN 1-9204

Sladoled — slaščice — cigarete in šolske potrebščine

Imamo lepo izbero krasnih voščilnih kart za vse prilike ter se priporočamo za obisk.

Voščimo vsem našim odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto!

KALAN HARDWARE

TRGOVINA Z ŽELEZNINO IN ELEKTRIČNIMI PRIPOMOČKI

DuPONT BARVA - VARNIŠI - DUCO ENAMELS

6421 St. Clair Ave. - HE 1-4325

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

PAVLICK GLASS & MIRROR CO.

6034 St. Clair Ave.

EXpress 1-3804

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Vsem vesele božične praznike in srečno novo leto!

DR. J. V. ZUPNIK

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair Avenue

vhod iz 62. ceste

Dr. Zupnik vam nudi kompletno zobozdravniško postrežbo, pa najsi potrebujete malo zalitje, izdiranje ali kako drugo zobozdravniško delo.

Ne glede kje delate ali stanujete, vedno vam bo prilično obiskati dr. Zupnika ob vsakem času, ki je prikladen za vas. Ni treba nobenega dogovora poprej.

EMIL BUKOVEC

6024 St. Clair Ave.

FINA GROCERIJA IN MESENINA

Henderson 1-7066

V naši trgovini dobijo gospodinje vedno svežo zalogo fine grocerije, mesenine, sveže in doma prekajene.

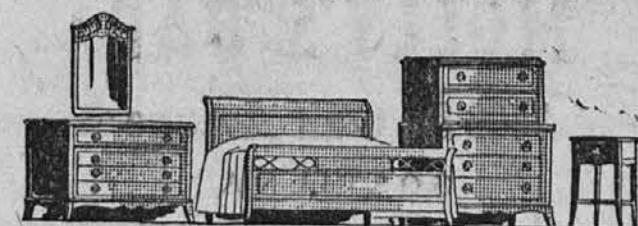
Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

ADDISON FURNITURE

7210 St. Clair Avenue

6929 Superior Avenue

UTah 1-0122

Trgovina z najmodernejšim pohištvo. Pri nas dobite vedno dobro blago po nizki ceni. — Se priporočamo za obisk.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

Ako želite dobro božično kosilo, pridite k nam po fine doma prekajene šunke, klobase in želodce.

VEDNO PRVOVRSTNO SVEŽE IN PREKAJENO MESO

Zlate's Meat Market

662 EAST 140th STREET

MUIberry 1-9160

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

Tucker's Shoe Store

686 EAST 185th STREET

Fini čevlji pravilno umerjeni in pregledani po X-Ray

RED GOOSE in BUSTER BROWN za otroke; FLORSHEIM in MASSAGIC za moške; AIR STEP, FASHION BILT in EM JAY ORIGINALS za ženske.

Božič bo skoro tu — ne odlašajte — pridite še danes in si oglejte našo lepo izbero novih stilov.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Za obširno izbero vsakovrstnih božičnih daril in okraskov
za božična drevesca, pridite k

TAYLOR VARIETY STORE

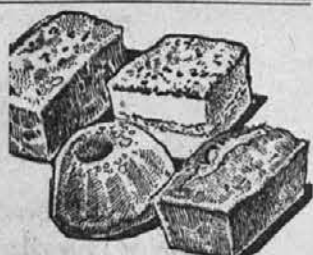
5c AND 10c STORE

6714-16 St. Clair Ave.

*Voščimo vsem našim odjemalcem in prijateljem
vesele božične praznike in srečno novo leto!*

ZA BOŽIČ

si nabavite keke, cookies in
potice pri nas. Cene zmerne.
Okusno pecivo.

Sprejemamo naročila tudi za vsakovrstno pecivo in
torte ter keke za ohcete, rojstne dni, obletnice, itd.

JOHNNIE'S BAKERY

3916 ST. CLAIR AVENUE

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

AL & GEORGE'S CAFE

ENdicott 1-9208

Special Friday Fish Fry

ROAST BEEF SANDWICHES

GOOD MUSIC

LIQUOR - BEER - WINE

Come One, Come All—Come Big, Come Small

Call for Reservations

6616 St. Clair Avenue

GEORGE and ALICE BLASKOVIC, Proprietors

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo
vesele božične praznike in srečno novo leto!

S & L BAR

MR. & MRS. JOHN LENARCIC

MR. & MRS. JOHN SAURICH, lastnika

7601 St. Clair Ave. - EN 1-9577

Našim gostom postrežemo z različnimi likerji, 6%
pivom in vinom ter okusnim prigrizkom. Cenjenemu
občinstvu se tople priporočamo za obilen obisk.

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo
vesele božične praznike in srečno novo leto!

JENNIE LEVSTIK & SON

1169 East 76th Street

ENdicott 1-9836

GOSTILNA

Se priporočamo, da nas obiščete. Postregli bomo
vedno s svežim pivom, vinom in prigrizkom.

Prodajamo pivo, v zabojih in vino za na dom

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo
vesele božične praznike in srečno novo leto!

MRS. MARY SVETE

1184 East 60th St. - UT 1-9195

DELIKATESNA TRGOVINA

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Našim cenjenim odjemalcem se iskreno zahvaljujemo
za naklonjenost in se priporočamo za naprej!

LUZAR CAFE

6723 ST. CLAIR AVENUE

GOSTILNA

Žganje, pivo, vino in okusen prigrizek.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

SKOPLJE—KULTURNO SREDIŠČE MAKEDONIJE

"Svoboda drami v dušah vse
moči," je osvoboditvi zapisal
Oton Župančič. Če veljajo te
pesnikove besede za nas Sloven-
ce, veljajo še v toliko večji me-
ri za makedonski narod, katere-
mu je šele druga svetovna vojna
prinesla svobodo in z njo go-
spodarski ter kulturni razmah.
Makedonsko kulturo pa je osvo-
boditev pravzaprav šele rodila,
kajti v času stare Jugoslavije,
ko ni bil priznan niti makedon-
ski narod, ne makedonski jezik,
težko govorimo o makedonskem
kulturnem življenju.

Osvoboditev je prinesla Ljud-
sko republiko Makedonijo in z
njo priznanje makedonske na-
rodnosti, makedonskega jezika,
pa tudi makedonsko univerzo,
gledališče, najrazličnejše šole,
filmsko podjetje ter vrsto kul-
turnih ustanov naroda, ki je si-
cer zaostal, pa skuša sedaj na-
doknadi zamujeno. V tej borbi
za prosvetitev ljudstva in ustva-
ritev lastne kulture v borbi za
ostvaritve lastne književnosti,
umetnosti, glasbe je seveda naj-
večji del odpadel na Skopje, ki
je kot prestolnica republike po-
stalo tudi žarišče vsega maked-
onskega kulturnega življenja.

Skopje je zato danes mesto
z vrsto najrazličnejših kultur-
nih ustanov, ki jih pred vojno
večinoma ni bilo. In prav ta da-
jejo danes Skopju povsem dru-
gačen značaj kot ga je mesto
imelo pred vojno.

Akademija znanosti in umet-
nosti Makedonci nimajo. Zato
predstavlja univerza v Skopju,
čeprav mlada in nepopolna, naj-
višjo znanstveno-učno ustanovo
makedonskega naroda. Filozof-
ske fakultete, ki je pred vojno
delovala v Skopju ne moremo
šteti za makedonsko, kajti ta je
kot oddelek beograjske univer-
ze, s srbskim učnim jezikom slu-
žila predvsem velikosrbskim he-
gemonističnim ciljem, ne pa
makedonskemu ljudstvu.

Šele izpopolnjena, nova filo-
zofska fakulteta, ki je pričela
z delom leta 1946, je bila zame-
tek prave makedonske univerze.
Danes je ta močna ustanova, ki
ima poleg filozofske še medi-
cinsko, poljedelsko, gozdarsko,
kemično in gospodarsko fakul-
teto in šteje čez 2.000 študen-
tov. Razen tega, da vzgaja stro-
kovnjake vseh panog, opravlja
makedonska univerza tudi dru-
ge naloge. Tako je prav univer-
za tudi središče vsega znanstve-
nega delovanja v Makedoniji.

Velika glasbena nadarjenost
makedonskega ljudstva je pri-
pomogla, da se je po osvobodit-
vi glasbeno življenje v Skopju
močno razvilo. Simfonični or-
kester, ustanovljen v letu 1945,
se je kmalu preosnoval v Ma-
kedonsko filharmonijo, ki uspe-
šno utira simfonični glasbi pot
med najširše ljudske plasti. Se-
veda so morali priskočiti na po-
moč tudi ljudje od drugod, toda
z leti bo bolje, kajti na vzgojo
domaćih glasbenikov ni bilo po-
zabljeno. Danes delujeta nam-
reč v Skopju nižja in srednja
glasbena šola,

Ko govorimo o glasbenem živ-
ljenju, seveda ne smemo prezre-
ti skopljanske Opere, ki od 9.
maja 1947, —ko je bila otvorit-
vena predstava—privablja šte-
vilne obiskovalce v gledališče.
Opera ima sicer še precejšnje
težave s solisti in režiserji, toda
druge republike Jugoslavije ji
pomagajo tudi pri tem. Iz leta v
leto pa gre lažje; uprizarajo
že zahtevnejše opere, pa tudi
izvedbe so kvalitetnejše.

Z Opero tekmuje Drama, ki
ima z njo skupno streho pa tu-
di upravo v okviru Makedon-
skega narodnega gledališča. Je
pa tudi drama v Skopju mlada
ustanova, ki jo je rodila šele
narodnoosvobodilna borba. Pred
vojno je sicer mesto imelo drams-
ko gledališče, —toda—srbsko.
Nova makedonska drama je bi-
la ustanovljena novembra 1944,
3. aprila 1945 pa je bila otvorit-

vena predstava, kot to pove spo-
minska plošča v vestibulu gle-
dališkega poslopja.

Zanimanje za predstave je ve-
liko. Zlasti dela domačih avtor-
jev so med najbolj priljubljeni-
mi; tako so dramo Vasilija Iljo-
skega "Begalka" v eni sezoni
uprizorili kar 45krat. Pri gleda-
lišču deluje tudi igralska šola,
sicer pa predstavlja skopljans-
ka drama tisto ustanovo, kam-
or se prihajajo učiti in izpol-
njevati gledališki delavci z vseh
odrov Makedonije.

Z gledališčem, posebno z ope-
ro, je tesno povezan balet. Prva
baletna skupina je bila osnova-
na pri gledališču šele v sezoni
1948-49. Ta skupina je še danes
majhna, vendar v glavnem za-
dostuje svojim nalogam. Za
vzgojo naraščanja pa skrbita
dve baletni šoli, nižja in srednja.

Toliko večje uspehe pa so Ma-
kedonci dosegli s svojimi narod-
nimi plesi. Makedonski državni
ensambel, ki je dobil prvo na-
grado na svetovnem festivalu v
Angliji julija 1950, ima svoj se-
dež v Skopju. Velik uspeh tega
plesnega ensambla kaže visoko
kvaliteto in umetniško vrednost
makedonske ljudske folklore.
Tej posveča zato ljudska oblast
Makedonije kar največjo skrb.
Tako je lani pričel delovati v
Skopju poseben folklorin insti-
tut, ki ima nalogo zbirati in za-
pisovati makedonske ljudske
plese in pesmi.

V Skopju deluje od 1947 leta
tudi "Vardar-film," podjetje za
proizvodnjo filmov. Začetek
filmske umetnosti je bil pri Ma-
kedoncih še posebno težak, saj
je močno primanjkovalo spo-
sobnih ljudi pa tudi tehničnih
sredstev. Kljub temu so že kma-

lu po ustanovitvi "Vardar-fil-
ma" nastali prvi filmski pre-
gledi, ki so vsebovali kratke pri-
kaze iz življenja. Potem so za-
čeli nastajati kratkometražni
dokumentarni filmi. Za njimi je
bil 1949 izdela prvi dolgome-
tražni film, ki je prikazal borbo
Makedoncev za svobodo in ta-
kratno makedonsko stvarnost.
Sedaj se "Vardar-film" priprav-
lja na snemanje prvega umetni-
škega filma.

V Skopju je osredotočeno tu-
di vse makedonsko založniško
delo. Sedaj delujejo štiri založ-
be, ki so si podobno kot pri nas
razdelile svoja delovna področ-
ja. Državno knjigoizdajateljstvo-
na NR Makedonije skrbi zgolj
za šolske knjige. Za izdajanje
leposlovnih del obstoji založba
Kočo Racin. Politično literaturo
pa izdajata založbi vlinde in
Kultura, ki kot podjetje Cen-
tralnega komiteja komunistične
partije Makedonije izdaja tudi
prevode iz naprednih svetovnih
književnosti.

Vzporedno z razvojem kultur-
nega življenja in naraščanjem
kulturnih potreb, se je poleg po-
večane založniške delavnosti
dvignilo tudi število knjižnic.
Poleg študijske knjižnice delu-
je sedaj v Skopju 26 ljudskih
knjižnic, medtem ko je bila pred
vojno ena sama.

Da ima Skopje svojo radij-
sko oddajno postajo, je več ali
manj znano. Ustanovljena je bi-
la že v letu 1939 kot srbska po-
staja, ki naj pomaga pri razna-
rodovanju Makedoncev. Med
vojno je služila velikobolgar-
skim težnjam in šele po osvobo-
ditvi služi makedonskemu ljud-
stvu. Predlanskim je postaja
dobila nove aparature, tako da
deluje sedaj z jakostjo 20 kw.
Program oddaja neprekinjeno

(Dalje na 6. strani)

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

KALISH DEPARTMENT STORE

MODNA TRGOVINA — 7010 ST. CLAIR AVE.

BILL'S SHOE STORE

7008 ST. CLAIR AVENUE

Obuvalo za vso družino
Se priporočamo tudi za v bodoče.

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo
vesele božične praznike in srečno novo leto!

MR. & MRS. ANTON PETKOVŠEK

965 ADDISON ROAD

HEnderson 1-4893

Žganje — pivo — vino

A. BROFMAN

DEPARTMENT STORE

Blago je vedno najboljše kakovosti, cene zmerne,
postrežba uljudna.

6806 St. Clair Avenue

Modna trgovina z moško in žensko opravo

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

MRS. JOE BELAJ

GOSTILNA

3304 St. Clair Avenue

Pri nas dobite vedno najboljšo pijačo, pivo, vino,
žganje ter dober prigrizek. Prijazno se priporočamo,
da nas rojaki obiščejo.

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem!

ŠORN RESTAURANT

6036 St. Clair Avenue

SLOVENSKA RESTAVRACIJA

Prvovrstna domača kuhinja. Pri nas vedno točno
in prijazno postrežemo z gorkimi ali mrzlimi jedili.
Vsem našim gostom se zahvaljujemo za naklonjenost
ter se priporočamo še drugim za poset.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

CHARLES & OLGA SLAPNIK

Cvetličarna

6026 St. Clair Avenue

EXpress 1-2134

*Voščimo vsem našim odjemalcem in prijateljem
vesele božične praznike in srečno novo leto!*

Razveselite vašo mater, sestro ali dekle za praznike z
lepim cvetjem. Pri nas vam bomo postregli s krasnimi
cvetlicami v lončkih, šopkih in corges.

Se priporočamo za obisk.

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo
vesele božične praznike in srečno novo leto!

MODIC'S CAFE

6201 St. Clair Ave.

Izvrstno pivo, virlo in žganje

*Voščimo vsem našim odjemalcem in prijateljem
vesele božične praznike in srečno novo leto!*

ORAZEM SISTERS CONFECTIONERY

6415 St. Clair Avenue

ENdicott 1-9566

Konfekcijska trgovina v Slov. nar. domu
Serviramo tudi sandviče, mehke pijače in sladoled.
Pri nas dobite vse vrste božične in voščilne karte.

THREE CORNERS CAFE

1144 East 71st Street

FRANK BARAGA — J. LEVSTIK

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo
vesele božične praznike in srečno novo leto!

Se priporočamo, da nas obiščete za praznike. Po-
stregli vam bomo z najboljšim pivom, žganjem in vi-
nom ter z finim prigrizkom.

*Vošćimo vsem našim odjemalcem in prijateljem
vesele božične praznike in srečno novo leto!*

BUCAR DELICATESSEN

14808 Lake Shore Blvd. - IV 1-8484

Priporočamo se, da obiščete našo trgovino. Imamo
sladoled (ice cream), meso za sendviče in druge dobrote
ter PIVO in VINO.

*Vošćimo vsem našim odjemalcem in prijateljem
vesele božične praznike in srečno novo leto!*

SEDEY'S MARKET

18707 St. Clair Ave. - IV 1-4040

ANTON SEDEY, lastnik

Pri nas dobite vedno prvovrstne sveže in doma
prekajane želodce in klobase, kakor tudi
grocerijo najbolje vrste.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

CARL RIHA

Krojač

15312 WATERLOO ROAD

Delamo nove obleke in popravljamo stare
Čistimo in likamo

EUCLID CITY WELDING & SOHIO SERVICE

22301 LAKELAND BLVD. - REDWOOD 1-9895

Popravimo automobile in zvarimo karkoli.

JOE KARLINGER in FRED ZUPANCIC, lastnika

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

VUKCEVIC TAVERN

649 East 152nd St. - MU 1-9595

ZGANJE - PIVO - VINO - PRIGRIZEK

Okusna jedila vsaki dan

Pivo dostavljamo na dom brezplačno.

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo
vesele božične praznike in srečno novo leto!

COLLINWOOD DRY CLEANING

FRANK KOVACH, lastnik

15210 Saranac Road

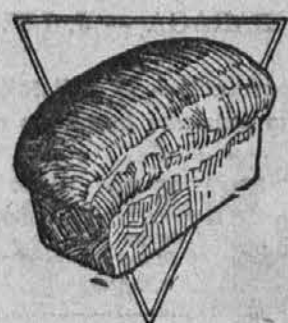
GLenville 1-4746

Dobro sčiščena in lepo zlikana obleka napravi vsa-
kega lepega. Pri nas napravimo vedno prvovrstno delo.
Pridemo iskati in pripeljemo na dom.

Imamo krojača, ki popravi obleke.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

COLLINWOOD BAKING CO.

16006 Waterloo Road

IVanhoe 1-7526

Mr. ph. Pavle Bohinec:

IHTIOL

Saj veste, kako je na morju, pri
kopanju. Mnogo lepega doživite,
pa včasih tudi kaj neprijetnega.
Kadar se ob skalah razlije val
plime in se voda za trenutek
zbitri, zagleda na sipini mor-
skega dna nepregibne temne so-
pe igel: to so morski ježki, čud-
ne živali. Varuj se jih, ne drega-
j vanje, kajti če nanje stopiš,
te igle zbodejo. Rane od ježko-
vih igel se ti bodo gnojile in se
zlepa ne bodo zacelile.

Seveda, takšne nezgode se ko-
palcem dostikrat zgodijo. Tako
me je ob priliki mlada kopalka
prosila za pomoč. Že od daleč
sem opazil, da šepa.

"Poglejte," je rekla, "rana se
mi gnoji, mi lahko pomagate?"

To ni bilo težko: po stezi med
čermi gor in po stezi med
njimi dol, pa sem prinesel vse,
kar je treba. Na sterilno tkani-
no sem iztisnil iz tube nekaj čr-
ne maže, pritisnil jo na rano in
prevezal s povojem.

"S kakšno gnusobo me maže-
te?" je vprašala.

"Z ihtiolovim vazelinom,"

pravim.

"Čakajte! Ihtiol je menda gr-
ško riba. Tale vaša maža je pa
črna, kot katran. Videti je, da
je v njej v finih delcih razde-
ljen ogljik, kot v katranu. Kaj
ima katran opravka z ribo?"

Po besedah sodeč je bila mo-
ja sosedica študentka. Prav rad
sem ji obrazložil:

"Pri Seefeldu na Tirolskem se
v višini 1,300 do 1,600 metrov
nad morjem vlečejo plasti tem-
norjavih, skoraj črnih skrilav-
cev. Črno barvo daje temu ka-
menju bitumen, asfaltu podob-
na zemeljska smola. Ob desti-
laciji tega skrilavca prehlaplja
smrdljivo olje, kar ostane, je
podobno asfaltu. Predestilirano
olje je sirovi 'ihtiol,' od daleč
nekam podoben nafti, vsebuje
pa žveplo."

"Pa ribe?" je vprašala.

"Ob črnih skrilavcih so našli
kamenje s fosilnimi ostanke rib.
Tako bo tudi bitumen iz skri-
lavca ostanek nekdanjih ži-
vali."

"Rekli ste: ihtiol-vazelin. Kaj
ima pa tu ihtiol opravka z va-
zelinom, čeprav mu je, kot pra-
vite, od daleč podobno?"

"Ihtiol je v 'najini maži' vme-
šan v vazelin v razmerju 1:10.
Vazelin dobivajo ob destilaciji
nafta."

"Za nafto," je posegla vmes
ona, "za nafto vem, kaj je: mo-
goče premog, mogoče alge kre-
menjačice, korale, raki ali

školkje davnih zemeljskih dob
so pod vplivom posebnih bakte-
rij gnili v močvirjih brez pri-
stopa zraka, kar je bilo v njih
kisika, je storil svojo dolžnost:
prevedel je usmiljeno en del
materije s tem, da jo je oksidi-
ral, v topljivo snov in pline, ki
jih je odplavila močvirska vo-
da. Tako sta izginila iz nekoč
žive materije dušik in kisik, čez
njo pa je legala zemeljska plast:
prihajala je tako pod vedno jač-
ji pritisk in višjo temperaturo,
ki sta spet opravila svoje delo:
skelete je sprejela vase mrtva,
anorganska narava, ogljik in
vodik pa sta ostala v spojinah,
ki jih, pomešane, dandanes iz-
kopavamo kot nafto in zemelj-
ski vosek."

Ko je o tem pripovedovala, se
je rdeča sončna obla že dotakni-
la na obzorju morske površine.

"Zvečer je voda najbolj top-
la," je rekla. "Zaplavajte malo
ven z menoj, potem mi boste pa
ponovno prevezali nogo, ne?"

Že je planila v vodo in pla-
vala sva po živordeči poti, ki
jo je v morje metalo zahajajoče
sonce.

"Pa je še druga nafta," je me-
nila zamišljeno in se pri plava-
nju prevrgla na hrbet. "Našli so
jo v meteorjih."

"Ta pa ne bo ostanek živih
bitij!"

"Ne bo! Ampak menijo, da bi
mogla biti materija, iz katere
se je na naši zemlji razvila prva
živa snov." Tako je pripovedo-
vala, valovi pa so dušili njene
besede.

Ko sva priplavala nazaj in
legla na skalo, kjer so zaudar-
jale alge, ki so ob oseki zastale
na obrežju, je vprašala:

"In kdaj so živele tiste ribe,
iz katerih je nastal ihtiol?"

"V triasu in juri."

"V triasu in juri?" je premiš-
ljevala. Od tedaj je minilo—ča-
kajte!—od tedaj je minilo svo-
jih 100 milijonov let. Tedaj še
ni bilo nobenih rastlin s cveto-
vi, kaj šele človeka. Kakšne
čudne živali so tedaj živele na
naši zemlji! Plazilci, kot tistile
martinčki, po skalah, ste jih vi-
deli? Ampak ogromni! S kakšni-
mi čudnimi imeni!—Čakajte—
ihtiol—"

"Ihtiozavri?"

"Da, res, ihtiozavri! Do 12
metrov dolgi velikani, ki so se
prilagodili vodnemu življenju,
pa postali podobni ribam, če-
prav so dihali s pljuči. Drugi,
pleziozavri, ravno taki orjaki,
so živali, kot danes med sesalci

tjulni, zdaj v vodi, zdaj na kop-
nem. Ampak, čakajte, kakšni so
že bili dinozavri?"

"Menda ne kot krokodili?"

"Pa imate prav! Kot kroko-
dili! Ampak velikanski! Dolgi
do 15 metrov. Hodili so, kot da-
nes kenguriji, samo po zadnjih
dveh nogah, visoki kot štirinad-
stropna hiša. Ne bi bilo prijet-
no, če bi prilomastila zdajle k
nama taka žival. Nekatere od
njih so se hranile z mesno hra-
no."

"To pa še niso bili največji
plazilci!"

"Ne?"

"Niste čitali o brontozavrih?
Dolgi so bili do 30 metrov, tež-
ki do 34½ tone. Živeli so v plit-
vih vodah, da jim je tako voda
pomagala nositi pretežno telo.

(Dalje na 6. strani)

ZADNJA ŽELJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

nanje in da sem si tako zelo že-
lel domov. Pozdravite jih." Po-
hajale so mu zadnje moči. Bese-
da za besedo se mu je trgala iz
ust, počasi vedno tiše.

"Ni se mi izpolnila želja. Da-
leč od doma bom spal. Sliko rod-
ne vasi mi položite na srce!"

Lica so mu zdrhtela, ves se
je spremenil. Prišel je blesti:

"Jaz grem domov. Greste z
menoj?"

Vsi smo nepremično obstali.
Začuden je strmel, a že sta mu
nasmeh in izraz silne sreče spet
izpremenila obraz. Prav tak je
bil kot tisto jutro, ko je v sa-
njah vriskal preko cvetočih
travnikov. Široko je odprl svoje
globoke modre oči. Kakor da se
mu vrača moč, je spregovoril:

"Glejte, naša vas! Dom. Vi-
gred je tam, vse cvete. Glejte,
zakaj me gledate?"

Zbral je vse moči. S krčevi-
timi sunki se je hotel sprostiti
nevidnih vezi, ki so ga priklepa-
le k pogradu. Ni slišal naših pri-
tujenih vzdihov, ni več čutil bole-
čin. Srce mu je burno utripalo.
V očeh se mu je zrcalilo vigne-
no jutro, domača vas, dom sredi
cvetočega drevja, v vetru drhte-
ča gozdnata pobočja, kmetije v
soncu, osamljene megle v dnu
senčnih globač. Kakor da bi rad
nekoga objel, je razprostrl roke
in komaj slišno, zadovoljno še-
petal:

"Tu sem . . . doma . . . med
znanci—zdaj—lahko . . ."

Omahnil je na trdo ležišče.

Mati se je sklonila nadenj. S
koščenimi prsti je otipavala nje-
gov mrtvi obraz.

Pokopali smo ga v gaju aka-
cij nad Moravo. Izpolnili smo
mu zadnjo željo: sliko rodne va-
si smo mu položili na srce.

(Po "Mladinski Reviji")

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN ZDRAVO NOVO LETO ŽELIMO VSEM!

BILL'S BAR & DELICATESSEN

RUTH AND BILL SIRCA, lastnika

14702-04 ST. CLAIR AVE.

MU 1-9678

MU 1-9614

SVEŽE PIVO, DOBRO VINO, PRISTNO ŽGANJE.
PRIJAZNA POSTREŽBA IN VESELA DRUŽBA!

Vsem Sovencem in Hrvatom želimo vesel božič ter
zdravo novo leto!

Zahvaljujemo se vsem za naklonjenost v preteklosti in se priporočamo za
v bodoče.

Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za
perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd. NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo
kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam naj-
bolj ugajajo.

EUCLID POULTRY

MR. in MRS. JERRY PETKOVSEK, lastnika

549 East 185th Street

KE 1-8187

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN ZDRAVO TER SREČNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM POSETNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEMI

NOTTINGHAM TAVERN

18526 St. Clair Ave. - KE 1-9857

V naši gostilni boste vedno prijazno postreženi
z dobrim, svežim pivom, pristnim žganjem
in najboljšim vinom.

OKUSEN PRIGRIZEK

Imamo tudi televizijo.

PLES VSAKI PETEK IN SOBOTO

Odprto ob nedeljah.

SE PRIPOROČAMO ZA OBISK

KOVIC HARDWARE

17218 Grovewood Avenue

IV 1-6360

TRGOVINA Z ŽELEZNINO

Pri nas si vedno lahko nabavite razne potrebščine za
dom in vsakovrstno orodje ter železnino.

Želimo vsem vesele božične praznike in
srečno novo leto!

*Vošćimo vsem našim odjemalcem in prijateljem
vesele božične praznike in srečno novo leto!*

KADAR VOŽITE PO E. 140th ST. USTAVITE ZA
GAZOLIN, OLJE, FIRESTONE BATERIJE, TAJERJE
IN LUBRIKACIJO TER ZA POPRAVILA NA
GENERATORJU ALI STARTERJU, PRI

JOE SKEDEL

SKEDEL SHELL SERVICE

E. 140th St. in Darley Ave.

MU 1-9813

Kadar je kaj narobe z vašimi vodnimi cevmi, po-
kličite nas. Vedno garantirano delo.

MICHAEL CASSERMAN

Plumbing, Heating and Repairing

18700 Shawnee Avenue

IVanhoe 1-9877

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele božične in novoletne praznike!

MR. IN MRS.

ANTON MIHELICH IN SIN

830 Babbitt Rd.

IVanhoe 1-4511

Pri nas dobite vedno meso najbolje vrste ter prvo-
vrstno grocerijo. Prijazna postrežba.

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem!

MANDEL'S APPLIANCE & HARDWARE CO.

15704 Waterloo Rd., IVanhoe 1-6632

Imamo Maytag pralne stroje, ki so priznani kot najboljši.
Pri nas dobite tudi vse dele (parts) za popravo Maytag
pralnih strojev.

IMAMO TUDI TELEVIZIJSKE SETE.

THOMAS FLOWER SHOP

SLOVENSKA CVETLIČARNA

Vsakovrstne cvetlice za vse namene
Prijazna postrežba — Lično delo
Sprejemamo tudi brzojavna naročila

Tomec bratje, lastniki

15800 Waterloo Rd. — IV 1-3200

Prav vsele božične in novoletne praznike želimo vsem!

FRANK A. MARINCIC

FINA MESENINA

PRVOVRSTNO PREKAJENO IN SVEŽE MESO
TER OKUSNE MESENE KLOBASE
IN ŽELODCI

542 East 152nd St. — MU 1-5832

Gospodinjam se priporočamo za poset, ker bomo
vedno postregli zadovoljivo in po zmerni ceni.

VESEL BOŽIČ IN SREČEPOLNO NOVO LETO ŽELIMO
VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

Prav vsele božične in novoletne praznike želimo vsem!

SEDMAK'S MOVING & STORAGE

NAŠ NOV PROSTOR JE:

323-325 E. 156th St. — KE 1-6580

Kupujemo in prodajamo rabljeno pohištvo.

Za dobro sveže pivo, pristno vino in žganje, pridite
k nam. — Vedno prijazna postrežba.

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo
vesele božične praznike in srečno novo leto!

MRS. MARY JAKŠE IN SINOVI

Slovenska gostilna

886 East 200th Street

KRAMER'S LOUNGE BAR

FRANK in MARY KRAMER, lastnika

PIVO — VINO — ŽGANJE

DOBRA JEDILA

PRIJAZNA POSTREŽBA — VESELA DRUŽBA

747 E. 185th St.

IV 1-9619

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo
vesele božične praznike in srečno novo leto!

DANICA'S CAFE

MR. & MRS. JOSEPH IN DANICA HRVATIN, LASTNIKA

16901 Grovewood Ave.

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem!

Poskusila bova vedno postreči naše goste naj-
boljše s okusnim pivom, vinom in žganjem ter
prigrizkom. Se priporočava vsem za naklonjenost.

ZDRAVSTVENI KOTIČEK

RAK NA MATERNICI

Dr. Višo Lavrič

Nista še pretekli dve leti od tedaj, ko sem pregledal postav-
no 43-letno kmečko ženico iz za-
savskih hribov, mater šestih
otrok. Zastran krvavitve je pri-
šla. Zastran ima redno vsake štiri
tedne, nič premočno. Pač pa
opaža zadnja dva meseca neko-
liko krvavkastega in smrdečega
izcedka iz nožnice. Nekaj hujše
neredne krvavitve se ji javlja
pri iztrebljanju blata in pri
občevanju. Vendar te krvavitve
hitro prenehajo.

"Veste, zdravnik, po oprav-
kih sem bila v Ljubljani, pa
sem si mislila, da bi bilo dobro,
ako me pregledate. Brala sem v
knjigi, da so takšne krvavitve
v mojih letih sumljive za raka.
Pa mislim, da ne bo šile, saj me
nič ne boli."

"Prav je, da ste prišli," sem ji
dejal, ko sem jo preiskal in ugo-
tovil začetnega raka na mater-
ničnem grlu. "Rano imate na
maternici, rano, ki se kaj kmalu
lahko izprevrže v raka. Operi-
rali vas bomo in nato še obse-
vali, pa bo dobro: zdrava boste."

"Dva meseca najmanj," ji od-
vrnem, "in še potem ne boste
nekaj časa sposobni za delo."

Zdi se, da se je ženica ustra-
šila onih dveh mesecev, ki jih
bo morala preležati v bolnišni-
ci. Dejala je, da gre uredit še
nekatero stvari domov, da pa se
v nekaj dneh vrne na operacijo.

Prav gotovo bi bil pozabil na-
njo, ako se ne bi pred približno
enim letom zopet videla v bol-
nišnici. Bleda in upadla lica ter
shujšano in shirano telo so mi
pričali na prvi pogled, da je
opravil rak svoje razdiralno de-
lo temeljito in da zanjo ni več
pomoči. S slabotnim glasom in
s solznimi očmi mi je pripove-
dovala:

"Veste, zdravnik, zelo se ke-
sam, da vas nisem ubogala in
prišla na operacijo, ko ste mi
pred enim letom svetovali. Ko
sem prišla domov in povedala
možu, da bo potreba operacija
in da bo zdravljenje dolgotraj-
no, mi ni prav verjel. 'Saj ti nič
ni, saj si zdrava,' mi je dejal,
'tista malenkostna krvavitev pa
res ni nič posebnega. Le čemu
stroški? Kdo bo pa gospodinjal
pri hiši?' Svetoval mi je, naj
grem k izkušeni mazački v so-
sednjo vas, ki je slovela daleč
naokrog. Mazačka me ni nič
preiskala, pač pa je krepko za-
bavljala čez zdravnike, da ni-
česar ne vedo.

"Dejala mi je, da krvavitve
prav gotovo ne izvirajo od raka.
Dokler ni bolečine, ni nevar-
no," je zatrjevala. "Žene v tvojih
letih vedno krvave. Čim bolj
krvave, tem prej se telo očisti
in tem prej minejo ta leta." Ubogala sem jo. In čistim se
skoraj eno leto, tako da mi je
otekla skoraj zadnja kaplja kr-
vi. Zadnje tedne imam tudi hu-
de bolečine v trebuhu in v kri-
žu, ki mi ne dajo ne spati ne
živeti. Sedaj je tudi mazačka
dejala, da bo treba v bolnišni-
co. Tu sem, pa narediti z me-
noj kakor veste in znate!"

"Bo že dobro," ji rečem v to-
lažbo.

Rak se je v enem letu—odkar
se nisva videla—razširil iz ma-
terničnega grla daleč v okoličjo.
Razjedal je maternične vezi ter
jih jel pritiskati na živce ob
medenični steni. Razširil se je
tudi proti sečnemu mehurju.
Bezgavke visoko ob aorti so ra-
kavo obolele. Tudi pljuča niso
bila več zdrava. Operacija je po-
stala nesmiselna, prav tako je
brezuspšno rentgensko in radi-
umsko obsevanje; žena je izgub-
ljena.

Verjetno je že dotrpela in na-
šla mir na domačem pokopali-

šču. Mož in družina so ostali
brez gospodinje.

Takšnih in podobnih resni-
nih zgodb je dosti. Mlade mate-
re umirajo za rakom maternice
zato, ker prihajajo na zdravlje-
nje prepozno.

Rak na maternici je ozdrav-
ljiv, vendar samo v začetnem
stanju. Uspeh zdravljenja je od-
visen od razširjenosti raka. Ni
važno, kako, ga zdravimo—z
operacijo ali z obsevanjem—
važno je, da ga čimprej spozna-
mo. Ako ga bomo spoznali zgo-
daj in ga zatrli v kali, bomo lah-
ko rešili vse žene. Zdravljenje
raka je v Jugoslaviji brezplačno
in zaradi tega vsakomur do-
stopno.

(Po Priroda, človek in zdravje)

PREIMENOVANJE LJUBLJANSKIH ULIC, CEST IN TRGOV

(Nadaljevanje z 2. strani)

steza na nagnjenem ozemlju.

Pot je vozna ali peš pot v par-
ku, gozdu in obrobni delih me-
sta, kjer je isto, kar razumejo
pod tem izrazom na podeželju.

Nabrežje je ulica ali cesta na
bregu reke.

Pristan je nabrežje s prista-
niščem. Lahko tudi le spominja
na pristanišče v preteklosti.

Drevored je pri nas navadno
le peš pot med vrstami dreves.
Izraz lahko pomeni tudi bulvar
(francosko boulevard), to je ši-
roko cesto z nasadi, za katero
nimamo ustrezne slovenske be-
sede. Morda bi se tu sprejela
kakšna nova, domače zvaneča
beseda, če je to potrebno.

Druga stran preimenovanja
je njegova stvarna izvedba:
označitev ulic z napismi in hišni-
mi številkami, izdaja načrta
mesta s seznanom vseh ulic, po-
puliziranje novih imen ulic, cest
in trgov z utemeljitvijo novega
imenovanja in odreditve veljav-
nosti novega poimenovanja.

V Ljubljani imamo označene
ulice na njih začetku z veliko
napisno tablico, na malih tabli-
cah pa so hišne številke in tudi
imena ulic, v kolikor niso teh
prepletkali za časa okupacije.
Vse te tablice so pločevinaste
in emajlirane. V nekaterih kra-
jih so izdelali napisane tablice
iz naravnega kamna (marmor-
ja) z vklesanim napisom oziro-
ma številko, kar je zelo lepo.

Naj tu opozorim še na zani-
miv predlog dr. Franceta Ste-
leta v "Kroniki slovenskih
mest" iz leta 1935, naj se po-
membnejše ulice in trg po svo-
jih imenih označijo z likovno
umetnostnimi znaki: reliefi, pla-
stikami in freskami. Tako akci-
jo so namreč takrat začeli na
Dunaju. V Ljubljani je Cojzova
piramida dober primer, kaj naj
bi bila umetniška označba ulic
ali trgov, piše dr. Stele.

Tužcu zelo koristijo na pri-
mernih mestih po mestu stalno
izobešeni, nazorno naslikani
orientacijski načrti cestne mre-
že.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

Ako želite izpiti kozareček dobrega žganja ali kozarec
svežega piva ali pristnega vina, pridite k nam.

SVETEK'S CAFE

MRS. ANTONIA SVETEK in SINOVI, lastniki

768 East 200th St.

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo
vesele božične praznike in srečno novo leto!

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo
vesele božične praznike in srečno novo leto!

LAKELAND TAVERN

23931 Lakeland Blvd.

LIQUOR — BEER — WINE

Se priporočamo, da nas obiščete še v bodoče. Po-
stregli bomo najboljše z dobrim pivom, vinom in žga-
njem, ter okusnim prigrizkom.

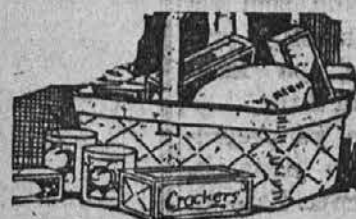
Prav vsele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Vsem mojim odjemalcem se iskreno zahvaljujem za
naklonjenost in se priporočam za bodoče.

OGRIN'S SHOE HOSPITAL

ANDREW OGRIN, lastnik

18508 Shawnee Avenue

STANDARD FOOD MARKET

854 East 185th Street

Polna zaloga finega svežega in prekajenega mesa
in grocerije.

Voščimo vsem našim odjemalcem in prijateljem
vesele božične praznike in srečno novo leto!

GAIETY BAR INN

16223 Waterloo Road

Fina žganja, piva in vina—domača kuhinja

Vsaki petek pohane ribe

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem!

MR. IN MRS. JOHN TERCEK, lastnika

PLES VSAKI PETEK IN SOBOTO

FRANK HRIBAR IN SIN

GOSTILNA

16701 Waterloo Road

IMAMO DOBRO PIVO, VINO IN ŽGANJE TER OKUSEN PRIGRIZEK

Imamo tudi televizijo.

Pohane ribe vsaki petek. — Godba.

Prav vsele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem!

ARCADE MARKET

16226 Arcade Ave. — KE 1-5193

FRANK BRADAC, lastnik

Vedno prvovrstno meso, doma sušene šunke in
fine mesene klobase.

Se priporočamo vsem za naklonjenost.

WICK'S BEVERAGE STORE

256 E. 156 St. (med Grovewood in Corsica Ave.)

Imamo 50 različnih vrst pive, kakor tudi različna vina
in likerje. Se priporočava, da si za praznike nabavite
pijaco v naši trgovini.

Prijazna in točna postrežba. Dopeljemo na dom.

KENmore 1-2570

Voščimo vsem našim odjemalcem in prijateljem
vesele božične praznike in srečno novo leto!

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem!

FRANK IN MARY SERUCHAR

16017 Waterloo Rd. — KE 1-9740

Pri nas vam postrežemo vedno, z dobrim pivom in
pristnim vinom.

OKUSEN PRIGRIZEK

Voščimo vsem našim odjemalcem in prijateljem
vesele božične praznike in srečno novo leto!

JOHN MAROLT

SLOVENSKA GROCERIJA IN MESNICA

15931 Saranac Road

UL 1-1013

PRI NAS DOBITE DOMA PREKAJENE KLOBASE IN
VSE KAR JE TREBA ZA DOBRO KOŠILO

Prav vsele božične in novoletne praznike želimo vsem!

LAURICH'S DELICATESSEN

Fine domače klobase in želoci, grocerija, sladoled (ice
cream), pivo in vino. — Pripeljemo tudi na dom.

15601 Holmes Ave. — MU 1-9592

Se priporočamo

SON CLEANERS & DYERS

ČISTILNICA

GLAVNA TRGOVINA IN DELAVNICA

406 EAST 156th STREET, IVanhoe 1-5252

PODRUŽNICA

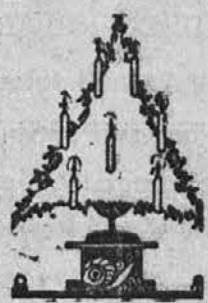
526 EAST 200th STREET, IVanhoe 1-5221

Mi pridemo iskati in dopeljemo na dom. Lastujemo in obratujemo lastno čistilnico, kjer izvršimo prvovrstno delo pri čiščenju in likanju. Se priporočamo.

MICHAEL A. SON, lastnik

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Vsem delničarjem, druženikom in vsem posetnikom izreka

DIREKTORIJ AMERIŠKO-JUGOSLOVANSKEGA CENTRA

na 20713 Recher Avenue

Prav vesele božične in novoletne praznike!

UDOVICH'S CAFE

317 East 200th St. - KE 1-9723

Pri nas vam vedno prijazno postrežemo s svežim pivom, dobrim vinom in pristnim žganjem. Okusen prigrizek.

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

FRANCKA in TINKO

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

MR. IN MRS. FRANK TELICH

17105 GROVEWOOD AVE.

IVanhoe 1-7273

Slovenska gostilna, kjer boste vedno prijazno postreženi.

Vino—pivo—žganje—dober prigrizek.

Za papiranje vaših sob ali barvanje, se obrnite na nas. Vedno prvovrstno delo. Cene zmerne. Se priporočamo vsem.

GEORGE PANCHUR IN SIN

16603 Waterloo Road

KEnmore 1-2146

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

EUCLID OHIO BEVERAGES

635 EAST 200th STREET

PIVO — VINO

MEHKE PIJACE IN CORDIALS

POKLIČITE IVanhoe 1-6556 ZA PROSTO DOSTAVO

Velik prostor za parkanje avtov.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

IHTIOL

(Nadaljevanje s 4. strani)

Samo hrbet in vrat sta jim mola iz nje. Njim podobni so bili rahtlinojedi stegazavri, dolgi do 9 metrov.

Sonce je že davno vtonilo v morje, že so gorele zvezde in tu in tam so se utrinjali svetilniki.

"Ko sem bila še mala deklica, sem zelo rada poslušala zgodbe o zmajih. Babica je znala pripovedovati o njih, da me je bilo groza. Pa glejte, tudi zmaji so živeli zares; okamenine pričajo o tem. Nekateri dinozavrom se je med mezinem in boki razpenjala prhutalna mrena. Ogromen je bil med njimi Pteranodon; mukoma je s svojimi šibkimi nogami splezal na grič ali čer, pa se od tam spustil, da so ga nosila za plenom krila, ki so merila razprostrta, osem metrov. Kako si razlagate, da govorijo o zmajih bajke? Saj človeka še takrat ni bilo, da bi jih videl in sporočil o njih potomcem. Saj ne gre za kosti, ki jih odkrivajo, ampak za privede živih, ogromnih, luskinastih živali?"

"Ob ogromnih plazilcih, ki so v zemeljskem srednjem veku obvladali svet, so živeli prvi sesalci, skupni predniki današnjih sesalcev in človeka, majhni, kot podgane, tiho in skrito med tisoč nevarnostmi. V strahu pred ogromnimi pošastmi so se jim bistrili čuti in možgani, ko so pred njimi branili sebe in svoj zarod. Drevje cvetnih rastlin, ki se je ob koncu te dobe pričelo razvijati, jim je dajalo zavetje in hrano—sočne sadeže. Mislim, da ni izključeno, da so miti o sovraštvu med človekom in 'kačo'—plazilcem in miti o zmajih od teh prasesalcev podedovan spomin na grozo boja, ki je trajala milijone let. Konec zemeljskega srednjega veka so plazilci propadli, sesalci pa ostali. Zakaj? Mogoče zato, ker je jenjalo enakomerno toplo podnebje, brez razlik med poletjem in zimo. Plazilci verjetno teh izprememb niso prenesli, ker se je njihovo telo ohlajalo na mrazu in segrevalo na toploti, pa tega ni prenesla protoplazma njihovih celic, kot ne prenese naša, kadar se v bolezi segreje preko 40°. Sesalci so se prilagodili novemu času: njihova telesa na toplota je vedno enaka, celicna protoplazma vedno ob isti toploti, pa naj bo mraz ali vroče. Dandanes so za plazilci ostali le še kuščarji, kače, želve in krokodili."

"In zakaj je postalo bolj mrzlo?"

"Planeti, ki se na svoji poti okrog sonca zemlji zdaj približujejo, zdaj od nje oddaljujejo, izpreminjajo lego njene poti okrog sonca. Kontinenti, ki plavajo na vroči, staljeni gnoti zamejske notranjosti, so bili svoje čase razporejeni drugače, kot dandanes, severni tečaj je bil svoje čase, v karbonu, na Havajskih otokih, južni pa blizu južne Afrike. Ekvator je tekel preko Evrope. To so vzroki, da se je podnebje na naši zemlji izpreminjalo in posamezne zemeljske plasti pričajo zdaj o vročih, zdaj o mrzlih časih, ki so jih preživljale pokrajine naše zemlje. V Evropi je bilo v času, ko so živeli ogromni plazilci, še enakomerno toplo."

"Veste, da mi v rani spet kljuje? Ni bilo prav, da sem šla plavat, sol jo razjeda. Mi jo prevežete?—Poslušajte, pa kako deluje pravzaprav ta ihtiol?"

"Antiseptikum je, pa preprečuje, da bi uspevale bakterije, ki povzročajo gnojenja. Zato ga polagajo, kot vidite, na gnojne rane, pa tudi na tvore in hemeroide. Blaži pa tudi kožna vnetja in vnetja sluznic. Dobro pomaga baže ob revmatičnih bolečinah sklepov in mišic ter ob 'gihtu', menda zaradi žvepla."

"In kdaj so uvedli ta preparat v zdravilstvo?"

"Že v srednjem veku so ne- očiščeni ihtiol uporabljali kot

'olje iz črne skare'—'Oleum Petrae nigrae'—proti revmatizmu in boleznim živine."

Kar pa zadeva ihtiol, ga ne uvažamo iz Tirolske. Imamo ga sami. V Liki so našli velike količine bituminoznega škrlavca. Kot so že v srednjem veku prodajali siromašni seefeldski pastirji in drvarji črno kameno olje, tako so kmetje v Liki že od nekdaj pridobivali iz svojih škrlavcev surovo olje za zdravlilo. Po ribi "Girodu," ki je živel v zemeljskem srednjem veku, ga imenujemo Cyrodal.

SKOPLJE—KULTURNO SREDIŠČE MAKEDONIJE

(Nadaljevanje s 3. strani)

od enih popoldne do enajstih zvečer.

Skopje ima razen navedenih še vrsto drugih kulturnih ustanov. Tako se je v nekaj letih močno izpopolnil muzej, ki hrani precej bogatih spomenikov zlasti iz dobe turškega robstva. Kot samostojen oddelek muzeja deluje Mestni arhiv, ki ima na-

logo odkrivati in proučevati zgodovinske dokumente o mestu Skoplju in njega najbližji okolici. V Skoplju se sedaj snuje tudi umetniška galerija, ki bo zbirka jugoslovanske likovne umetnosti od konca 19. stoletja do današnjih dni. Nameščena bo v starodavnem Daut-pašinemu amanu, starem turškem kopališču, ki je že samo po sebi dragocen arhitektonski spomenik.

V Skoplju deluje razen tega več kulturno-umetniških društev, ne samo makedonskih, temveč tudi čiptarskih in turških. Čiptarji in Turki imajo v Skoplju tudi svoje poklicno gledališče, tako da je to mesto tudi kulturno središče obeh narodnih manjšin Makedonije.

Če omenimo še, da v Skoplju izhaja edini makedonski dnevnik, obe makedonski literarni reviji, humoristični list in da združuje Skopje tudi makedonske pisatelje in likovne umetnike, ki žive večinoma vsi v glavnem mestu republike, potem velja Skopje resnično za pravo kulturno središče Makedonije.

S. R.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

Nobenh bolečin ne čutite, ko darujete kri

Ameriške oborožene sile, ki zbirajo kri, katero se porabi za ohranitev življenj ranjenih vojakov na fronti, rabijo na tisoče darovalcev, ki bi nudili svojo kri. Ko darujete kri, s katero se morate ohraniti kakemu vojaku življenje, ne čutite nikakršnih bolečin. Na zgornji sliki vidite

WAC Sgt. Rosemary R. Yan- nerella iz Youngstowna, O., ki dela v bolniškem laboratoriju neke v Tokiju, ko jemlje kri od nekega darovalca. Vsa procedura vzame le nekaj minut časa. Ena ura vašega časa, lahko pomeni celo življenje ranjenega vojaka.

SIMEN'S DRY GOODS

694 E. 200 St. - IV 1-6446

Pri nas dobite vedno veliko izbero finega spodnjega perila, nogavic in nešteto drugih stvari. PRIJAZNA POSTREŽBA

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

GERL'S CAFE

756 East 200th St. - KE 1-1980

Za prijetno družbo in dobro postrežbo obiščite nas. Sveda pivo, dobro pristno vino in žganje.

VEDNO OKUSEN PRIGRIZEK

Se priporočamo za naklonjenost.

VSEM MOJIM ODJEMALCEM SE ISKRENO ZAHVALIM ZA NAKLONJENOST IN SE PRIPOROČAM ZA V BODOČE

Pri meni je prvovrstno delo, dobra roba, zmerne cene.

GABRENJA SHOE HOSPITAL

Edini slovenski čevljar v Euclidu

22010 IVAN AVENUE

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

EUCLID WINERY

MR. IN MRS. MATT LEKAN, lastnika

844 East 200th Street

PRI NAS DOBITE CATAWBA, NIAGARA IN DELAWARE TER CONCORD VINA

Sveda, tudi sladka vina. Prodajamo na debelo in drobno.

POKLIČITE: IVanhoe 1-4389

GLOBOKAR'S FRIENDLY SERVICE

JOHN J. GLOBOKAR, lastnik

1075 East 185th Street--Corner Chapman Avenue

KEnmore 1-9796

Mobilgas — Mobiloil — Graco Motor Vitalizer

SPLOŠNA AVTOMOBILSKA POPRAVILA

Naša posebnost je poprava generatorja, "starterja" in "voltage regulatorja." Pridemo iskati vaš avto in ga pripeljemo nazaj.

Voščimo vsem našim odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto!

KERN'S CAFE

231 East 156th Street

Kakor v preteklosti, tako bomo tudi v bodoče postregli svojim gostom s svežim pivom, prvovrstnim vinom in žganjem ter z okušnim prigrizkom. — Se toplo priporočamo v obisk.

MR. IN MRS. JOSEPH KERN, lastnika

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

NOTTINGHAM WINERY

BONDED WINERY NO. 73

17721 Waterloo Road

Mr. in Mrs. Martin Kozar in sin, lastniki

Pri nas dobite najboljša rdeča in bela ohijska vina. Cene zmerne. — Se priporočamo!

IMAMO TUDI RAZNE VRSTE SLADKO VINO

Catawbo in Delaware

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

DIREKTORIJ

SLOVENSKEGA

DELAVSKEGA DOMA NA WATERLOO ROAD

15335 Waterloo Road

Z E L I

VSEM DELNIČARJEM IN ROJAKOM V

SPLOŠNEM VESELE

BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE!